Пам'ятаймо про Україну!

SVOBODA СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

VOL. CIV. № 25 JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, FEBRUARY 6, 1997 CENTS 75 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 6-го ЛЮТОГО 1997 р. Ч. 25 РІК CIV.

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ ПОТРЕБУЄ ШВИДКИХ РЕФОРМ

Київ (УНІАР). — Президент України Леонід Кучма під час зустрічі з колишнім постійним представником Міжнародного валютного фонду в Україні Ґремом Джастіном і його наступником Патриком Леноном зазначив, що в Україні на всіх рівнях влади керівники розуміють необхідність швидкого реформування економіки. Та найбільше Президента турбує податкова реформа і реформа бюджетної політики. Нинішня ситуація, за словами Л. Кучми, потребує зменшення видатків.

П. Ленон відзначив помітне збільшення числа представників закордонних банків, які останнім часом відвідують Україну. Позитивні зрушення в ході реформ зауважив також Ґрем Джастін, який підкреслив, що кілька років тому інфляція в Україні становила 30 відсотків на місяць, а тепер на рік вона становить 25 відсотків. Цей успіх України широко визнається міжнародним співтовариством, тому не має сумніву, що остання рата за угодою стенд-бай незабаром надійде в Україну, зазначив Ґ. Джастін.

Президент Кучма виступив також на засіданні Комісії координації заходів щодо запровадження в життя Конституції при Президенті України. Учасники засідання розглянули низку питань, спрямованих на виконання положень Конституції України у сфері національної безпеки і оборони. Зокрема йшлося про економічні, екологічні та інформаційні аспекти безпеки держави та способи удосконалення законодавства для поліпшення умов праці у сфері радіо, телебачення та преси. Президент України Леонід Кучма підкреслив, що настав час детально проаналізувати чинну законодавчу базу і привести її у відповідність до положень Конституції.

Ці ж питання були темою обговорення на конференції у представництві Світового банку в Україні 30-го січня. На думку учасників конференції, проблеми складання бюджету необхідно починати вирішувати з реформи системи виконання. Передусім з налагодження праці скарбництва, створення бюджетних органів місцевого самоврядування та бюджетних органів організацій. Учасники конференції переконані, що зменшення податкового тиску має бути пов'язано з темпами приватизації та іншими факторами, від яких залежать надходження до бюджету.

Депутати України погоджують законопроєкти

Київ (УНІАР). — У понеділок, 3-го лютого, пресова служба Верховної Ради України повідомила, що в погоджувальних комісіях і групах Верховної Ради України обговорюються бюджетні і податкові законопроєкти.

Під час обговорення проблем оподаткування прибутку підприємств запропоновано уточнити деякі норми, покликані обмежити рух капіталів за кордон. Розглянено також положення щодо витрат на оплату праці і соціальне забезпечення. Запропоновано механізми оподаткування товарообмінних операцій, забезпеченевої діяльності, операцій з розрахунками в чужій валюті, борговими зобов'язаннями та інших видів діяльності.

При нарахуванні фізичним особам дивідендів рекомендовано відмовитися від подвійного оподаткування і зменшити податкову ставку на третину з метою заохочення громадян інвестувати у виробництво та будівництво житлових об'єктів.

На думку члена Комісії з питань бюджету Петра Германчука, цей законопроєкт один з головних у пакеті. В законопроєкті пропонується, щоб об'єктом оподаткування був прибуток, який становить різницю між валовим доходом і валовими витратами, оскільки сьогодні оподатковується різниця між виторгом і собівартістю.

Обговорюючи законопроєкт про податок на нерухоме майно, депутати дискутували над формулюванням поняття "земля і постійно розташовані на ній будівлі та споруди". Академік Ігор Юхновський зазначив, що за умов різноманітних форм власності на землю та відсутности повного обліку нерухомого державного майна, яке є у власності юридичних і фізичних осіб, неможливо справедливо обчислити платню за майно. Група погодилася визначити землю як поверхневий шар, за винятком корисних копалин, які залягають під ним. Податок пропонується диференціювати залежно від форм власности і вартости нерухомого майна. Ставку за будівлі і споруди пропонується обмежити 1-3 відсотками їх вартости.

Президент України Леонід Кучма повернув на повторний розгляд у Верховну Раду закон про приватизацію майна державних підприємств, ухвалений 27-го грудня 1996 року, оскільки низка його статтей не відповідає Конституції. Наприклад, частина 2 статті 7, де сказано, що Фонд Державного Майна підзвітний і підконтрольний Верховній Раді України. Тобто парляментові надано право керівництва ФДМ та контролю за його діяльністю. Водночас в останній частині статті 85 Конституції сказано, що Верховна Рада лише надає згоду на призначення та звільнення Президентом керівника ФДМ України. Президент пропонує, згідно з пунктом 24 статті 85 Конституції, підпорядкувати ФДМ Кабінетові Міністрів, внісши необхідні поправки до закону.

Не підтримав Президент і заяву голови Верховної Ради України Олександра Мороза щодо доцільности тлумачення законів парляментом. "Якщо Верховна Рада завтра буде в іншому складі та іншої спрямованости, чи означає це, що під кож-

(Закінчення на стор. 5)

Зложене в Америці золото заморожено

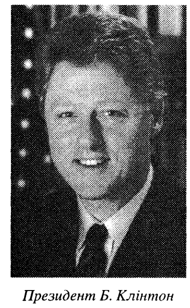
Вашингтон. — Англія, ЗСА і Франція погодились на те, щоб покищо заморозити розподіл зложеного у їх державних банках золота, котре нацисти пограбували з державних банків европейських країн, завойовуючи їх під час Другої світової війни.

Справа повернулась іншим шляхом, після того, як Світовий конгрес жидів заявив, що частина цього золота є майном приватних осіб з европейських країн, пограбованих нацистами в часі Другої світової війни, зокрема жидів, яких майно було конфісковане, а їх присуджено на смерть в концентраційних таборах. Едгар Бронфман, президент Світового жидівського конгресу, поставив вимогу, щоб це золото затримати та щоб воно стало початком Фонду відшкодування для нащадків жертв голокосту.

З кінцем війни Швайцарія, Швеція та інші країни віддали награбоване німцями золото в руки союзників. Підраховують, що всього золота було приблизно 337 метричних тонн, яке сьогодні мало б вартість 4 блн. дол. Більшість з того золота впродовж років було повернено до державних банків тих країн, з яких їх було пограбовано. Одначе тристоронння комісія, котра займалася цією справою, позитувала, що залишилось ще 68 млн. дол. вартости золотого бульйону, котре мало бути передане центральним банкам країн з початком цього року, а після того згадана комісія мала перестати існувати.

Минулого року в Англії розпочато офіційний судовий процес в цій справі, але за браком документації його перервано. Тепер Уряд президента Билла Клінтона на базі новонайдених документів переконав Англію і Францію затримати розподіл золота до часу поки ті країни, що мали його отримати, розглянуть і перевірять нові докази.

ПРЕЗИДЕНТ ЗВІТУЄ ПРО СТАН КРАЇНИ

Президент Б. Клінтон

Вашингтон. — Згідно з Конституцією, котра вимагає щоб Президент час до часу позвітував перед Конгресом, у вівторок, 4-го лютого, Билл Клінтон перед членами обидвох палат, дипломатичного корпусу, членами свого Уряду та народом ЗСА в одногодинному виступі звітував про стан унії.

Сама промова Президента не була нічим новим, навпаки, він зібрав всі свої передвиборчі обіцянки та на їх базі створив програму, котру запропонував у часі своєї другої каденції. Головною точкою цієї програми була його аргументація, що навіть при зменшеному бюджеті Федеральний уряд може допомогти у поліпшенні освіти, змодернізувати технологію та забезпечити громадян лікарською опікою.

Не проголошуючи будь-яких нових починів Президент все ж таки обіцяв „Уряд нового типу — не такий щоб розв'язав усі наші проблеми, але щоб дав нашим громадянам, потрібне знаряддя для осягнення бажаних життєвих мрій". Він закликав Конгрес збалянсувати державний бюджет без того щоб робити конституційну поправку та дав виклик про схвалення до 4-го липня потрібних законів у справі фінансування виборчих

(Закінчення на стор. 5)

Україна потребує ґарантій безпеки

Київ. — Секретар Ради національної безпеки і оборони України Володимир Горбулін прийняв державного секретаря з питань оборони Великобританії Майкла Портілло. "Країни НАТО розглядають Україну як важливий чинник, що буде мати суттєвий вплив на формування нової архітектури загальноевропейської безпеки", — заявив М. Портілло. На зустрічі говорилося про можливість підписання документу, який має визначити особливі стосунки України з Північноатлантійським оборонним союзом.

Під час розмови В. Горбулін висловив думку, що головне для України — мати власні спеціальні стосунки з НАТО як з організацією. Йдеться про угоду, над якою тепер працюють країни НАТО, яким було передано український варіянт тексту такої угоди. Розпочалося обговорення цього документу на експертному рівні Північноатлантійської ради, а 10-го лютого ці питання будуть розглянуті сесійно.

На думку секретаря Ради національної безпеки України, цей документ буде більше політичний, ніж юридичний. Найголовніше, що в результаті його підписання Україна отримає ґарантії безпеки. Тепер потрібно ретельно підготувати цей документ до переведення майбутньої мадридської зустрічі керівників держав.

Вимагають знесення смертної кари

Київ. — Українська асоціяція "Міжнародна амнестія", Транснаціональна Радикальна Партія та інші громадські організації у день відкриття 7-ої сесії Верховної Ради України 4-го лютого провели акцію з вимогою знесення смертної кари — "Кримінальний кодекс України без смертної кари". Її учасники закликали народних депутатів ввести до порядку денного і розглянути проєкт закону про внесення змін і доповнень до Кримінального кодексу України, яким передбачалося б знесення смертної кари і заміна її довічним ув'язненням. Підполковник міліції Ольга Шевченко поінформувала на пресконференції про кримінально-правний аспект застосування та науково-практичну доцільність скасування смертної кари в Україні.

Про проєкт закону України про внесення змін і доповнень до Кримінального кодексу України щодо скасування смертної кари, внесений Кабінетом Міністрів України на розгляд Верховної Ради, на її сесії доповідатиме міністер юстиції України Сергій Головатий. Пропонується доповнити Кримінальний кодекс України статтею, у якій вводиться новий вид покарання — довічне позбавлення волі, як альтернатива смертної кари. Передбачено припинення застосування у мирний час смертної кари. Поняття смертної кари буде вилучено з 9-ти статей Кримінального кодексу України.

Р. РАХМАННОГО ПРИЙНЯЛИ ДО СПУ

На засіданні президії Спілки Письменників України (СПУ), яке відбулося в Києві 22-го січня ц. р., прийняли в члени Спілки Романа Рахманного (Олійника), одного з найвидатніших українських журналістів-публіцистів в діяспорі.

В 1994 році Р. Рахманний став лавреатом державної премії ім. Т. Шевченка за тритомову збірку його творів, п. з. „Україна атомного віку".

Будують нові термінали і нафтогони

Львів (УНІАР, ІМА-прес). — Всі вільні фонди магістральних нафтогонів "Дружба" йдуть на побудову Одеського терміналу та шляхопроводу "Одеса—Броди". Про це повідомив генеральний директор підприємства Любомир Буняк. У будівництво вже вкладено 44 млн. дол., однак фінансів, за його словами, ще не вистачає.

У зв'язку з цим Европейський банк реконструкції має на меті надати кредит на 10 років у 100 млн. дол. під річний процент 7—8 відсотків. Крім того, "Дружба", зауважив її керівник, має на меті побудувати у 1997 році трубопровід "Жулин—Дрогобич", який значно спростить транспортування сировини на Дрогобицький нафтопереробний завод. Вартість проєкту — 11 млн. дол.

Укладено контракт з мадярською фірмою "ММІ" на заміну систем автоматики на всіх нафтоперегонних станціях. Американська компанія "Пайпґронікс" переведе діягностику труб нафтогону на ділянці "Карпати—Зарубіжжя". "До сьогодні,— додав Л. Буняк, — 30 російських підприємств підписали нові угоди щодо транспортування нафти магістралями "Дружби".

Ізраїльський прем'єр відвідав Ватикан

Рим. — До Ватикану прибув прем'єр-міністер Ізраїля Беньямін Нетаньягу. Зустрівшись з Папою Іваном Павлом II, ізраїльський прем'єр сказав: „Ми з нетерпінням чекаємо вас в Єрусалимі".

В комюніке, розповсюдженому службою преси Святого Престолу по закінченні зустрічі, повідомлено, що прем'єр Б. Нетаньягу висловив прохання, щоб Папа здійснив „прощу у Святу Землю у якнайскорішому часі". Раніше візита Івана Павла II плянувалася на ювілейний для християн 2000 рік.

У документі підкреслено, що уряд Ізраїля бере на себе зобов'язання запезпечити умови для нормального проживання в Ізраїлі палестинської католицької громади, члени якої в останні роки все частіше змушені еміґрувати через економічні труднощі.

Як повідомлялося раніше, в кінці минулого року лідер палестинської автономії Ясір Арафат також відвідав Папу Івана Павла II і запросив його до Вифлеєму на святкування 2000-річчя від народження Ісуса Христа.

Папа і ізраїльський прем'єр-міністер зустрічалися вперше. Їх розмова тривала 20 хвилин і провадилася по-англійськи.

В Україні

(З інформацій УНІАР)

НАГОРОДЖЕНО СПІВАКІВ

КИЇВ. — Відома українська співачка Софія Ротару отримала почесну відзнаку Президента України за видатний внесок у розвиток українського естрадного мистецтва. Нагороду вручено 26-го січня у Палаці Культури "Україна" на заключному концерті "Пісенний вернісаж". На концерті був присутній Президент Леонід Кучма з дружиною. Відзнаки Президента отримали також українські співаки Василь Зінкевич і Віталій Білоножко.

ВИРОКИ ЗА НЕЗАКОННІ ВАЛЮТНІ ОПЕРАЦІЇ

МИКОЛАЇВ. — Миколаївський обласний суд закінчив розгляд справ, пов'язаних з незаконними валютними операціями і розкраданням державного майна в особливо великих розмірах президентом зовнішньоекономічного акціонерного товариства "Світязь" Іваном Будзаєм, генеральним директором акціонерного товариства "Світязь-Буд" Анатолієм Буряком та головним бухгальтером АТ "Світязь" Валерієм Белавою. І. Будзая засуджено до 6-ох років таборів загального режиму, А. Буряка — до 3 років і 6 місяців. Головного бухгалтера засуджено умовно, а акціонери втратили все без будь-якої надії на відшкодування.

БОРЮТЬСЯ ЗА ЧИСТОТУ ДОВКІЛЛЯ

МИКОЛАЇВ. — Громадськість області вже вісім років протистоїть розбудові екологічно небезпечних об'єктів — Південно-Української Атомної Електростанції і Ташлицької Гідроакумулюючої Електричної Станції. На адресу Президента України, голови Верховної Ради, прем'єр-міністра та міністра екологічної безпеки надіслано звернення з вимогами виконувати закони України щодо охорони довкілля. Автори звернення також вимагають оприлюднення висновків екологічної експертизи щодо спорудження згаданих об'єктів.

ГОТУЮТЬ ЕКСПОНАТИ НА ВИСТАВКУ ОЗБРОЄНЬ

СЕВАСТОПІЛЬ. — Газета Військово-Морських Сил України повідомила, що 170 експонатів українських озброєнь, в тому числі 70 діючих, передбачається представити на міжнародній виставці "Айдекс" 16—20-го березня в місті Абу-Дабі Об'єднаних Арабських Еміратів. Учасники виставки зможуть ознайомитися з українськими бойовими танками "Т-84" і "Т-72", військово-транспортними літаками "АН-70" та іншою технікою. За останні три роки Україна досягла певних успіхів на світовому ринку озброєнь, посівши 14 місце серед країн-експортерів, посунувши такого серйозного конкурента, як Еспанія.

ІНФОРМУЮТЬ ПРО ЗАСІДАННЯ ЦЕІ

КИЇВ. — Тут у Міністерстві Закордонних Справ України відбулася пресова конференція, на якій заступник начальника Управління европейського регіонального співробітництва, координатор України в Центрально-европейських ініціятивах (ЦЕІ) Віктор Нікітюк розповів про засідання Комітету національних координаторів ЦЕІ, яке відбулося 23-24-го січня в Сараєво. За його словами, до ЦЕІ входить 16 держав центрально-европейського реґіону. Україна набула членства в цій організації минулого року. Учасники засідання підвели підсумки праці над пріоритетними проєктами ЦЕІ за минулий рік. Особливу увагу приділено проєктові побудови транспортового коридору ЕС ч. 5 — Трієст-Любляна-Будапешт-Київ. На прохання української делеґації Комітет національних координаторів ухвалив рішення виділити з відповідних фондів Европейського банку реконструкції і розвитку 20,000 екю для проведення в Києві міжнародного семінару під егідою ЦЕІ та країн Чорноморського економічного співробітництва з питань трудового законодавства. Комітет ухвалив рішення про зустріч керівників урядів країн-членів ЦЕІ 28-29-го листопада 1997 року та зустріч міністрів закордонних справ цих країн 6-7-го червня 1997 року. Крім того, заплановано провести шість засідань на рівні політичних директорів міністерств закордонних справ. Україна підтвердила готовість провести у себе одну із зустрічей політичних директорів.

НОВА ПРОДУКЦІЯ

КИЇВ. — Найближчим часом на український ринок з'явиться новий продукт — "Mobil 1 OW-40", синтетична олива для легких автомобілів та мікроавтобусів, яка забезпечує безперебійну працю двигуна як при низьких, так і при високих температурах.

У СВІТІ

У ПАКІСТАНСЬКИХ ВИБОРАХ, які відбулися у понеділок, 3-го лютого, як показують преліминарні підрахунки, переможцем виявляється 47-річний підприємець, котрий на чолі пакістанського уряду був від 1990 до 1993 року. Наваз Шаріф і його політична партія, котра називає себе Пакістанською мусулманською лігою, має можливість здобути принаймніше 100 місць з усіх 217 можливих до здобуття в парляменті. Натомість прем'єр-міністер Беназір Бгутто, котрої усунення від влади в листопаді спонукало ці нові вибори, як виглядає втратила популярність навіть серед своїх однодумців, бо її Пакістанська народна партія ледве чи здобуде 50 місць.

У ВІВТОРОК, 4-ГО ЛЮТОГО, палестинські власті підтвердили, що під час допиту членами їхньої служби безпеки в Наблюс, помер в'язень палестинець. Смерть 32-річного Юсефа АльБаби, згідно зі заявою Фрей Абу Меддейн, головного урядовця палестинського правосуддя, знаходиться під розслідуванням. Це підтвердження прийшло після того, як Міжнародна солідарність людських прав з головним осідком у Вашингтоні повідомила про те, що від коли палестинці перебрали контролю смуги Ґази та частин західнього побережжя ріки Йордан в 1994 році, 12 палестинців були замучені на смерть під час допитів.

В АМЕРИЦІ

ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ подали вістку про те, що в одній з паризьких лікарень, не відзискавши притомности, в ранніх годинах у середу, 5-го лютого, померла Памела Гарриман, амбасадор ЗСА до Франції. Вона несподівано захворіла у понеділок 3-го лютого, і знаходилася в одній із лікарень Парижу. Телевізійна мережа Сі-Ен-Ен першою подала звідомлення про те, що амбасадор П. Гарриман потерпіла від мозкового виливу крови та знаходиться в критичному стані. У середу вранці Президент Билл Клінтон, висловлюючи родині співчуття, хвалив покійну за її працю на пості амбасадора ЗСА у Франції, що причинилося до втримання добрих відносин поміж тими двома державами.

ПІСЛЯ 29-ОХ РОКІВ ув'язнення, Джеймс Ирл Рей, котрого суджено за вбивство муринського активіста і проповідника Мартина Лютера Кінґа дальше домагається нової розправи, бо згідно з його твердженням признання до вини було від нього вимушено. Зараз йому 68 років і він хворіє на цирозу печінки, тому, як сам каже, „в ім'я справедливости" домагається нової розправи. Тепер у цьому його підтримує також і родина убитого М. Л. Кінґа, бо вірять, що нова розправа може дати вияснення на багато досі не відповіджених питань.

„Я МАЮ БОЖИЙ ДАР В РУКАХ"

Розповідь про львівського цілителя Анатолія Турова

З Анатолієм Туровим я довший час добивався зустрічі. Однак на мої численні телефонні дзвінки його дружина люб'язно відповідала, що, на жаль, чоловіка немає дома, іншим разом — переконувала в тому, що він на науковій конференції, та найчастіше посилаль на його зайнятість хворими.

І все ж моя журналістична настирливість, а цього, між іншим вимагає ця професія, увінчалася успіхом, мені все ж вдалося переговорити з людиною, яку величають у Львові неперевершеним цілителем.

Змушений визнати, що в Україні та за її межами мені неодноразово доводилося зустрічатися з екстрасенсами, ясновидющими та ворожками. Мене цікавило лише одне питання: чи дійсно вони спроможні допомогти хворим людям в тих випадках, коли медицина безсила? На жаль, я все більше і більше переконувався в тому, що серед цих „спеціялістів" є чимало шарлатанів, які намагаються на чужій біді заробити великі гроші.

Із своїми спостереженнями, про які щойно згадував, я поділився з Анатолієм Туровим. Він уважно їх вислухав, і підтвердив, що, на жаль, такі факти мають місце, і додав: помогти людям можна тільки тоді, як ти незалежний... і від грошового мішка. Якщо цілитель дивиться на хворого, як на гаманець з грішми, то не буде психологічного контакту і руки втратять свою чудодійну спроможність. Розумієте?

— Не розумію! Усі лікарі світу допомагають людям за певний гонорар. Не знаю, чи мав він на увазі себе, як виняток, однак на моє прохання поділитися секретами своєї професії, він сказав, що про нього чимало написано в різних газетах і журналах, однак найбільш об'єктивно і правдиво, на його думку, це вдалося зробити львівському письменнику Левку Різнику, який видав в минулому році книжку під назвою „Цілитель".

А. Туров порадив познайомитися з цим документальним нарисом, заваживши, що у його автора перед тим, як він приступив до його написання, були такі ж думки про екстрасенсів, як і у мене. Та після знайомства з його методами лікування, а головне з колишніми пацієнтами, письменник поміняв свої погляди, по-новому оцінив здобутки цілителя.

Видання книжки, яку я відразу придбав, здійснено коштом Українсько-Канадського спільного підприємства „Коренекс" та державного підприєм--ства нафтових матеріялів „Дружба". Відкривається вона коротким вступом, в якому сфокусовано основний зміст твору. В ньому сказано, що це щира, відверта, без перебільшень і містики розповідь про одного з найздібніших парапсихологів в Україні Анатолія Турова, який володіє вийнятковими властивостями впливу на біоенерґетику пацієнта. Завдяки цим властивостям він має здатність діяґнозувати й лікувати хвороби, пов'язані з спазматичними явищами і порушенням енерґетичного каркасу людини і хвороби такі, як остеохондроз, параліч, спазми судин, запалення оболонки мозку тощо.

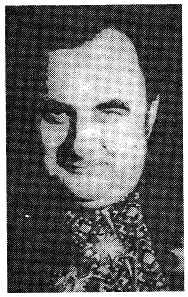
Перш ніж почну переказувати зміст книги, належиться сказати кілька слів про того, кому вона присвячена. А. Туров виклав свою біографію кількома реченнями. Ось, що я почув з його вуст:

— Я народився в 1945 році в селі Трощин Канівського району на Черкащині. Дитинство було страхітливим, в хаті нема чим палити, нема в що взутися, і їсти нема що. Упреш очиська в перепічку з кукурудзи, а мати — „не квапся, тримай надовше, бо нема". За десять років — вісім похоронів, в хаті весь час і плач, і жалоба. Померла мама на туберкульозу, молодою, мені минав сьомий рік.

Ще один спомин, цього разу про прабабку Марію, яка була повитухою і знахаркою — на власні очі видів малим, як вона лікувала бешиху (запалення навколовушної залози). І то виглядало на правдиве чудо! Після її „чарів" пухлина зникала на очах. Таким чином, прабабку вважаю своєю першою вчителькою.

В ці святкові різдвяні дні не можна не пригадати про надзвичайні здібності Божого сина. В Євангелії від святого Матвія читаємо: „І Він торкнувся руки її, — гарячка покинула ту... І вона встала та й Йому прислуговувала! А коли настав вечір, привели багатьох біснуватих до Нього — і Він словом Своїм вигнав духів, а недужих всіх оздоровив, — щоб справдилося, що сказав був Ісая пророк, промовляючи: „Він узяв наші немочі і недуги поніс".

На то — Ісус Христос, який був Богочоловіком, Сином Божим та й ще і суперцілителем. І сила Його йшла від зв'язку з Богом. Його життя і діяльність — найкращий взірець для наслідування. Не робив же Він загальних сеансів (крім масового навіювання, коли Він нагодував цілу юрбу кількома хлібами й воду перетворив у вино), зцілював кожного окремо, бо тільки з індивідуальним підходом до хворого можна по-справжньому допомогти і ніколи не пошкодити, бо нема однакових людей серед більйонів особин. Ісус виганяв торгашів з храму, бо вони там руйнували позитивну енергетику.

А. Туров

— А я власне, — пояснював Туров, — є лише провідником чи ретранслятором енерґетики — цим якраз і помагаю людям. Енергетичні канали йдуть по руках і виходять пальцями. Можу й не торкнутися тіла — і відчути. А можу, як скальпелем, залазити в брюшну порожнину і там поправляти, оперувати, досягаючи аж до хребта... що нагадує роботу філіппінських „гілерів".

Щоб переконати письменника в своїх здібностях, цілитель увесь напружився, ніби хмара набігла — обличчя стало темним, навколо вік просто почорніло, очі зійшлися докупи, сконцентрувавши зоровий промінь.

— Про вас можу сказати таке. Коло серця там... там трохи затиснуло. А ще камінчик у жовчному, щось там у нирках... то правда, нерідкість нині.

Діягноза, поставлена Туровим, повністю відповідала дійсності. Ще сім років тому Різник перехворів стенокардією, торік був під апаратом діягностичного центру — і знайшли його, дорогоцінного, в жовчному міхурі, а в кожній нирці по невеликій кисті.

Автор нарису про себе подумав: ну і що? Циганка не гірше наворожить. Легко зорієнтується: у людини, яка переступила п'ятдесятирічний рубіж, може бути непорядок із серцем, в жовчі — камінчики, в нирках ще щось... Нині в кожного, а ще в місті, в інтелігента — серце нездорове, в інших місцях повно солей, піску і каміння.

Та Туров, ніби вгадавши сумління співбесідника, запропонував:

— Хочете „помацаю" трохи? Зніму напругу коло серця.

— Згода.

І сеанс, який тривав п'ять–сім хвилин почався. Пальці не пропускали жодної заглибини, жодного твердого місця, мнуть, шукають, нишпорять, влазять поміж м'язи, обіймаючи хребет з усіх боків. А раптом один палець мов свердло, вгвинчується під лопаткою так глибоко, що аж ніби вилазить на другий бік грудей.

Туров тим часом заговорив:

— Так, так є заблькованість у плечі, в руці, хоч і незначна. З хребцями не все гаразд — початки остеохондрозу.

Проходить приємне больове відчуття у м'язах, як то буває після фізичного навантаження. Відбулося розблькування, ліквідовано спазми, склеєність м'язів, а відтак організм підживлено чистою енерґетикою.

Після цієї процедури цілитель запросив пацієнта на чай до своєї квартири. У затишному кабінетику старого будинку з високою стелею, серед мистецьких речей, ікон в золотих і срібних окладах, мабуть, і чиста енергетика. Бо направду, горнятко чаю з трав — як бальзам на душу. Почалася розмова і першим питанням було:

— З чого ж почалося? Як ви то в собі відкрили?

Та ніби випадково, — не відразу відповів Туров. — І можна сказати, в поважному віці, було мені вже тридцять літ. Існує така думка, що в юності це не проявляється, а якраз десь з тридцяти. Ісус Христос уже в тридцять два почав творити чуда і лікувати. Отже, не думав я і не сподівався. Говорив він серйозно, без найменшої нотки самовдоволення, а навпаки — ніби чимсь стурбований... чи не радий, що відкрив у собі ту чудодійну здібність, ноша ця, очевидно, не легка.

І ось, що повідав далі:

— Власне, щоб підняти силу впливу цілителя на людей, потрібно максимально віддавати їм всього себе. Після того, як подолаєш ослаблення, тіло стає ніби здатним набирати більше енерґії, стає сильнішим, витривалішим.

Церква в розмислах Турова займає важливе місце. Письменник наводить роздуми цілителя з цього приводу:

— Коли людина молиться, то приходить духовне єднання (умиротворення), — тільки ж у той час необхідно абстрагуватися від бруду, буденщини, злості на когось, знайти в собі можливість прощати, виправдувати, розтлумачувати ситуацію й підноситися над усім. Таким чином, організм відпочиває, наповнюється силою, яка допомагає переносити завтрашні лиха з меншими втратами. Молитвами, мантрами можна й лікувати і тут містики нема.

Автор книжки, про яку веду мову, відверто визнає, що він грішний, не вірив у чудодійсність ікон. А Туров доводить, що це не містифікація церковників, а реальне, природне явище, яке базується на тій же енерґетиці. Ось, що він говорить з цього приводу:

— Якщо ікона древня, наелектризована, то в ній на вібраціях молитв чи щонедільних відправ накопичилася енергія. І коли приходить віруючий, щиро настроєний, на тих же вібраціях наблизиться до неї, то дістане позитивний енерґоудар, який зруйнує мінусовий бльок в хворому тілі — може відбутися чудодійне, раптове зцілення, прозріння і ще багато чого подібного на чудо. Тут грає ролю і липова дошка, і левкас, як підґрунтя, і сама фарба, срібний чи золотий оклад. Я то відчуваю руками. Те саме можна сказати і про мощі в печерах. Вони мають властивість накопичувати позитивну енерґетику.

В книзі викладено погляд Турова на традиційну медицину. Він, зокрема, відзначає, що не все лікує сучасна медицина, не всім поможе й екстрасенс. Скажімо, цілитель залюбки справляється з остеохондрозом, з недугами, що пов'язані із спазматичними явищами, вміє виявити хворобу на перших стадіях, але нічого не порадить в інфекційних захворюваннях — де карти в руки традиційній медицині з її антибіотиками. Отже, якщо дійти до згоди між обома гілками медичної практики й до хворого комплексно, то можна творити чуда з усіма без вийнятку недугами.

Цілком закономірно, що в книзі наведено чимало прикладів, які переконливо свідчать про потенційні можливості львівського цілителя. Я не можу всі їх навести, тому пошлюся лише на декілька з них.

Олександра (з відомих причин прізвищ не подається) протягом 32 років хворіла церебральним паралічем, перенесла вісім операцій. Ноги були, як дерево, не могла ходити. Туров за чотири сеанси дав можливість відчути їх, почала вона ходити.

Ігор мучився 19 років — прогресуюча м'язова дистрофія. Звертався до лікарів Москви, Петербурґу, Львова. Після трьох сеансів у хворого з'явилась сила в м'язах.

Олександр мешкає у Львові. Впав зір, малорухливі очі. Після короткочасного лікування зір у чоловіка зріс удвоє, зросло поле зору.

Ольга з села Діброви на Хмельниччині протягом двох років хворіла запаленням мозгової оболонки. Безсоння, головні болі, втрата пам'яті. Два сеанси і наступило швидке одужання.

У Болгарії живе одна жінка, яку привезли на огляд до Турова у візку. Після четвертого сеансу вона стала на ноги, посадила у візок свого чоловіка, який ходив коло неї і тріюмфально відвезла до своєї кімнати в готелі.

Пам'ятають руки Турова і в Словаччині, і в Чехії, і в Польщі, в Альжирі і навіть в Ірані. До речі, з Ірану приїхав з найвищою державною відзнакою „Золотим орденом сонця".

— За кордоном, — завершує розмову Анатолій Туров, — у мене було чимало прекрасних пропозицій, та хоча би в Німеччині. Ось уже-вже підписуємо контракт! Закачуй рукави, лікуй і греби свої дойчмарки. Але я відмовився. Бо здається, що мої властивості — не для контракту, не для спекуляції, не для торгівлі. Мною не можна торгувати! Я маю Божий дар в руках, а з ним не можна жартувати.

Анатолій Туров не залишить землю, на якій народився, він прагне збагнути себе до кінця. І літератор з пером, як Левко Різник, звичайно йому потрібен. І не для творення слави, не для задоволення дріб'язкових забаганок, для амбіційности, а як засіб пізнання, як поміч у розгадці свого ж феномену.

Анатолій Гороховський

Інститут в Тернополі потребує допомоги

Тернопільський Державний Педагогічний Інститут — найстарший вищий заклад освіти на Тернопільщині. На десяти факультетах з 29-ма спеціяльностями навчається 6,233 студентів. В інституті функціонує аспірантура, яка налічує 89 аспірантів. За роки свого іс-нування інститут підготував понад 30,000 вчителів. Понад 150 випускників захистили дисертації.

В інституті відбувається становлення цілого ряду нових наукових шкіл з проблем відродження державности України, зокрема історії України, історії української школи і педагогіки, мови і літератури та інших.

В даний час інститут намагається отримати статус Галицького Університету і стати центром національного відродження в західній Україні. Для цього є добрі передумови, зокрема кадрові: на 43 катедрах працює 446 викладачів, з них три академіки, три члени-кореспонденти, 32 доктори наук, професори, 237 — кандидатів наук, доцентів.

Інститут має шість навчальних корпусів, п'ять гуртожитків для студентів.

На такому в цілому сприятливому фоні різким контрастом є катастрофічний стан забезпечення ляборатрій інституту комп'ютерним обладнанням. Саме відсутність такого обладнання є головним гальмом розвитку нашого закладу, оскільки не дозволяє поставити на сучасний европейський рівень технологію навчання та наукових досліджень, створює інформаційний вакуум. Через відсутність комп'ютерної бази інститут не може отримати інформації із світової комп'ютерної мережі Інтернет.

Ректорат, всі викладачі і студенти будуть безмежно вдячні, якщо в інтересах відродження національної культури, виховання свідомих вчительських кадрів України в її західних областях ви знайдете можливість надання інститутові допомоги в комп'ютерному обладнанні.

Підтримаймо цих обдарованих, патріотичних студентів в Тернопільському Державному Інституті, це дуже потрібно для національного відродження. Ваші пропозиції, пожертви, просимо надсилати: Lev Agency, 455 –B Clifton Avenue, Clifton, N. J. 07011; tel.: (201) 340-0500, або до: Ukrainian Federal Credit Union, 851 Allwood Rd., Clifton, N. J., acct №.04-677-99.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, NJ 07302.

Svoboda: (201) 434-0237; Fax: (201) 451-5486. UNA: (201) 451-2200

Soyuzivka UNA Estate: 216 Foordmore Rd., Kerhonkson, NY 12446 (914) 626-5641, Fax (914) 626-4638, e-mail: fqsst@aol.com

Передплата на рік $100.00, на півроку-$60.00. Для членів УНСоюзу $75.00 річно, на півроку-$40. За кожну зміну адреси-$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

Головний редактор: Зенон Снилик

Second Class Postage paid at Jersey City, NJ

Передбачення і передчуття

У всі часи робилися спроби заглянути за таємничий поріг майбутнього. Колись провіщення належали до прерогативи астрологів, які виводили „кінці" і „початки" з певного розташування зірок у небі. В модерні часи завісу, за якою ховається завтрішній день, розсувають диплломовані спеціялісти, базуючись на історії, соціології, психології, політичних науках. Одначе впадає в око, що й звіздарі, і вчені-футурологи, виходячи з тих самих зірок чи з однакових історичних фактів, пропонують різні і навіть протилежні сценарії глобальних змін. Може, на прогнозу вплівають не тільки об'єктивні дані, але й така химерна річ, як людський характер?

У 1989 році великого футурологічного шуму наробив американець Френсіс Фукуяма своєю книгою „Кінець історії та остання людина". У ній він проголосив остаточну перемогу ліберально-демократичних ідеалів у сучасному світі. Спонукати історію до дальшого поступу зможе хібащо „перспектива нудьги", писав Ф. Фукуяма.

Його нещадно критикували за політичну наївність, за неспосібність рахуватися з дійсними обставинами, бачити проблеми, пагінці яких вже вистромилися на світ Божий — такі, як нестримна гонитва озброєнь в Китаї, небезпечна радикалізація мусулманства, безпрецедентні темпи приросту населення землі, вже не кажучи про гострі соціяльно-економічні та екологічні скрути. Мабуть, критика помогла, бо у своєму недавньому інтерв'ю для „Радіо Свобода" Ф. Фукуяма, роздумуючи над тим, що чекає Америку у наступному сторіччі, постає перед нами вже дещо меншим оптимістом. І все ж вчений вірить у щасливу розв'язку всіх бід та від і підкреслює, що „не приймає концепцій, які інтерпретують це майбутнє в апокаліптичному світлі, зокрема вважає хибною гіпотезу Самуела Гантінгтона".

Тим часом професор Гарвардського університету С. Гантінгтон у своїх найновіших публікаціях остерігає, що на людство, крім внутрішніх проблем у різних країнах, насувається фатальне зіткнення неподібних між собою цивілізацій. Їх він налічує вісім: західня, конфуціянська (тобто китайська), японська, ісламська, індуїстська, православна, латиноамериканська та африканська. Найбільш передбачним проф. Гантінгтон вважає зіткнення між ісламом і Заходом, і каже при цьому, що цей конфлікт вже триває 1300 років, тому нема підстав сподіватися, що „якось-то буде". Автор також припускає створення „ісламсько-конфуціянської осі", тобто що Китай рано чи пізно діятиме заодно з найагресивнішими країнами мусулманського світу.

Чи буде саме так? Не конечно. Людство вже не раз чуло теорії, якими пропонувалося пояснити геть усе за одним махом, особливо коли йшлося про рушійні сили історії. Згадаймо лише марксистську „боротьбу клясів" і як потім большевики гвалтували життя, підганяючи його під ту „теорію". Не дай Боже, щоб і тепер якісь затуманені фанатизмом голови поставилися до прогнози гарвардського професора як до чогось неминучого і, отже, обов'язкового!

Краще всього втримуватися між оптимізмом і песимізмом. Такий прагматично-серединний погляд пропонує авторитетний американський зовнішньополітичний експерт Генрі Кіссінджер. Він погоджується з тим, що у XXI сторіччі міжнародна ситуація визначатиметься подіями в Азії, в зоні Перської затоки і в Европі, і що в Азії Китай відіграватиме роль потуги. Однак це не конче означає послаблення американського впливу на розвиток азійських обставин. Г. Кіссінджер певний, що політика Китаю диктуватиметься не комуністичною ідеологією, а „стабільним націоналізмом", рухом до ринку, гаслом „одна родина — одна дитина", все глибшою децентралізацією у прийнятті важливих рішень, а ці всі чинники свідчать на користь світового співробітництва, а не конфронтації.

Щодо ісляму, то Г. Кіссінджер не абсолютизує якоїсь спеціяльної загрози, тільки радить Адміністрації Президента Клінтона за всяку ціну зберегти Туреччину як стратегічного союзника на Близькому Сході, бо коли й там переможе мусулманський фундаменталізм, то вся зона Перської затоки справді виявиться загроженою.

Стосунки Америки з Европою визначатимуть успіх або неуспіх Европейського союзу як політичної і економічної спільноти, відродження Росії і розгляд ЗСА на два ці явища. Метою американської політики Г. Кіссінджер бачить дальше просування демократичного ідеалу. Все зміниться до кращого, каже Г. Кіссінджер, але залишиться незмінним тільки один імператив: мир і світовий порядок і надалі потребуватимуть твердого і освіченого американського лідерства, спертого на двопартійну підтримку.

Григорій Ощипко

БЕЗГЛУЗДА ПОЛІТИКА РОСІЇ

Такий заголовок не є жодним перебільшенням, ані бажанням заподіяти комусь шкоду, чи когось образити. Він відповідає дійсному станові речей. Сотні спостерігачів російської історії вказували на те, що Росія — це загадкова істота, яка не знає, чого вона хоче, куди прямує, до чого змагає. Це, мабуть, наслідок змішання різнорідних генів, що закорінилися у російському організмі ще від татарської неволі, якщо не раніше.

Воно все так було

І це, що нині робиться, не є нічим новим. Воно все так було продовж московської, а відтак російської історії. Вже російський філософ В. Соловйов (1853-1900) порівнював Росію із сфінксом, мітологічним чудовиськом з головою жінки й тулубом лева, можна б додати — з лапами й апетитом лева. Бо скільки б Росія не посідала простору і багатства, завжди було їй замало. Два століття завойовувала і колонізувала Росія Сибір, дійшовши аж до Комчатки („Смірісь, Сібір, Єрмак ідьот!"). 10 мільйонів квадратних кілометрів і лише 21 мільйон населення. Здавалося б, що з такими просторами можна задоволити всі імперські апетити. Але так не сталося. Сталін уважав, що коли закінчено поширення на схід, його можна почати з другого боку — на захід. Знайшовшися по Другій світовій війні у колі переможців і не стрінувши великого опору зі сторони альянтів, Сталін, як магічною паличкою, затягнув шість східньоевропейських держав до соціялістичного табору і почав управляти ними, як якутами чи бурятами. „До нас в науку! Ми навчим, по чому хліб і сіль по чім", — писав Т. Шевченко.

Сьогодні Росія противиться поширенню НАТО на Схід, а центрально-европейські держави, колишні „народні демократії", прагнуть якнайскоріше сховатися під парасолею НАТО.

Хто надіється на НАТО?

Чому їм так на тому залежить, кого вони бояться? Це самозрозуміло — бояться Росії. Мадяри бояться повторення 1956 року, чехи — повторення „Празької весни" 1968 року, а поляки бояться, що треба буде організувати нову „Солідарність". Ані для Америки, ані для самого НАТО поширення на Схід не є потрібне. Воно потрібне для загрожених держав, бо вони бачать, що робиться в Азербайджані, Грузії, Чечні, вони чують російські претенсії до України. Новий курс, який практикує Росія від кількох років, курс на відродження імперії, прикритий фразеологією „інтеграції", застановляє не одного державного діяча. Чому інтеграційні процеси у Західній Европі нікого не насторожують, але ті самі інтеграційні процеси на сході зустрічають опір? Це тому, що західні держави, спадкоємці римського права, називають біле білим, а чорне чорним, і всі є рівні — як Франція, так і Люксембург. Але на сході є інакше. Усі є рівні, але один є „найбільш рівний", це Росія, яка на біле каже чорне, а на чорне біле, яка робить одне, а думає друге, яка називає всіх „братами", але має за ворогів. Підступство, шахрайство, нечесність у російській політиці приносить їй тільки шкоду, але жодної користи. Тому слушно говорить українська народна приповідка: неправдою весь світ перейдеш, а назад не вернешся.

Мабуть, не вернеться назад і Росія, бо „до часу горщок воду носить", бо скільки ж можна обдурювати, кривдити і використовувати, удаючи при тому „щирого приятеля". 300 років Росія поневолювала Україну, маневруючи різними підступними методами: підкуплювала козацьких полковників, наділювала їх дворянськими титулами та майном, нагороджувала їх царськими орденами, щоб вкінці розбити козацьку державу та знищити Січ. А коли не стало збройної сили, закріпачила нарід.

Потреба російської психіки

„Весна народів" принесла паростки відродження, а поступ науки й освіти поклав перші основи національної свідомости. Революція 1917 року дала надію на визволення, але російські большевики підступними кличами про „землю і волю" зуміли порізнити нарід і ще 70 років протримати Україну у колоніяльному стані. „На годувальницю-корову ти схожа, нене, 300 літ", — констатував український філософ-дисидент Микола Руденко.

Якщо Росія не хоче мати НАТО при своїх кордонах, то треба так жити, щоб сусіди не боялися і не потребували оборони НАТО. Мирна політика і добросусідські взаємини Росії зі своїми сусідами були б найкращим заходом проти НАТО на сході Европи. Але це не вкладається у спосіб думання російських політиків. Вони мусять мати ворогів, а якщо їх нема, то треба їх створити, щоб було на кого їжитися. Це внутрішна потреба російської психіки — мати ворогів. Неперевершеними майстрами під цим оглядом були комуністичні лідери. Увесь капіталістичний світ був їхнім ворогом, бо не підпорядковувався Росії. Якщо десь вдалося зробити переворот і поставити уряд, підпорядкований Москві, то цей ворог змінявся на приятеля і зараховувався до „братніх соціялістичних народів". Ти приятель, якщо слухаєш нас, але ти ворог, якщо маєш власну думку.

І, властиво, в такому становищі опинилася сьогодні Україна. Широкомасштабний договір між Україною і Росією неможливо підписати, бо Україна має свою власну політику й обороняє свої інтереси. Чорноморської фльоти не можна поділити, бо Росія претендує на цілість фльоти, в Криму нема спокою, бо Росія підливає оливи до вогню. Одним словом, оборона своїх інтересів — це великий гріх в очах Росії, якою це роблять інші, а не вона сама. Натомість Білорусь стала великим приятелем, бо зріклася своєї думки й оборони своїх інтересів на користь Москви. Отже, головним коренем лиха є традиційний російський імперіялізм, яку назву й які способи досягнення мети він би не прибирав.

Україна здобуває симпатії світу

Приємно при тому ствердити, що за п'ять років самостійности Україна потрафила виробити собі великий політичний капітал. За такий короткий час вона потрафила здобути собі симпатії цілого світу і навіть колишні вороги, як Польща і Румунія, знайшли з нею спільну мову. Одинока Росія, яка не хоче добросусідських взаємин, бо не може погодитися з думкою, що Україна, житниця Европи, не буде більше їй підпорядкована. Україна не хоче більше бути „молодшим братом", не хоче слухати пісні про „походження трьох братніх народів", не хоче русифікації, але хоче бути чесним партнером, навіть у не завжди чесній грі. І в цій нечесній грі російської безглуздої політики Україна таки перемагає. Вона знаходить підтримку світового співтовариства, включно з Радою Европи, Европейським союзом, ОБСЕ, навіть з НАТО, який заявляє, що обстоює незалежність України, її суверенність і територіяльну цілісність, включно з Кримом і Севастополем. Найкращою підтримкою є допомога і кредити для української економіки від Світового валютного фонду, Европейського банку розвитку та реконструкції і поодиноких держав. Кращого наставлення і сприяння Україна не може собі бажати. Хто міг подумати десять років назад, що Україна здобуде собі такий великий авторитет і загальне признання? Світ, особливо Европа, хочуть бачити Україну сильною, багатою, демократичною державою для противаги Росії і її імперіяльним амбіціям. І знову ж таки безглузда політика Росії, яка, поставивши собі фальшиві цілі, збирає протилежні від бажаних плоди. В такій ситуації можна беззастережно ствердити: Україна провадить правильну, мудру та обдуману політику. І хоча у багатьох ділянках стрічаємо неполадки, суперечності, навіть аномалії, але в загальному ми рухаємося у правильному напрямі і здобуваємо позиції. Однією з таких аномалій були двомовні пашпорти без позначення національности. Але після загальних протестів цей закон, мабуть, скасують. Зміни уже прийняті у першому читанні. Найбільшою проблемою під сучасну пору є Чорноморська фльота, бо це держава в державі. Однак сподіймося, що кінецькінців вона буде поділена і російська частина залишиться на статусі орендни ще на який десяток років. За той час новий парлямент зможе ухвалити закон про виведення чужих військ з української території і почати заходи для його реалізації. Однак шлях до цього буде твердий і вимагатиме багато зусиль і дипломатичного хисту. А можливо, за той час Росія звикне до самостійної України, погодиться з твердою дійсністю і почне здійснювати більш гуманну політику. Дав би Бог!

Стерно українського корабля — в надійних руках

Але на маргінесі поставмо собі питання: хто є архітектом української політики? Зовнішню політику провадить міністер закордонних справ Г. Удовенко. Але він, напевно, радиться у важливих справах з Президентом. Тому можна сміло ствердити, що архітектом української політики є Президент Леонід Кучма. При тому треба завважити, що він не має сильної екіпи, „брейн-тресту", як його має американський президент. Президент має дорадників, але не має щирих приятелів. Донедавна був Д. Табачник, але він споневірився. Таким чином президент сам рішає про всі справи української політики, а це величезна відповідальність. До того,

(Закінчення на стор. 5)

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

Зберігаймо чистоту української мови

Є загально відомим явищем, що продовж нашої історії окупанти України, Росія і Польща, намагалися в різнорідний спосіб впливати на українську мову, щоб зблизити її до своїх мов. Особливо у випадку Росії політичні мотиви цього процесу були ясно задокументовані таким неперевершеним авторитетом серед наших мовознавців, яким є проф. Юрій Шевельов. На жаль, в додатку до явних намірів наших окупантів, наше власне недбальство, брак знання, чи просто неувага довели до того, що в нашій мові було багато непотрібних польонізмів та русизмів.

Тепер, на жаль, можна все частіше завважити, як нашу мову починають засмічувати англійські слова, навіть там, де їх цілковито непотрібно. Постараюся обмежитись тільки до кількох прикладів. Майже кожного дня читаємо у нашій пресі про „брифінги" в Міністерстві Закордонних Справ, чи у нашій амбасаді. Чому не можна писати „коротке звітування"? Часом із приміненням англійських слів в українській мові виходять навіть комічні історії. Наприклад, на 20-му міжнародному конгресі психологів у Японії відомий український психолог Володимир Зінченко читав доповідь на тему „Досліди зірянного думання" (від слова „зір"). В англомовній програмі його доповідь була подана як "Research on visual thinking".

Чомусь в українськомму перекладі доповідь Зінченка була подана як „Досліди візуального думання". Коли я подав до одного українськомовного журналу його доповідь як „Досліди зірянного (від слова „зір") думання", журнал з невідомих причин видрукував „зіраного".

Минулими днями ми читали коментарі у нашій пресі про захоплюючу виставу постанови Вірляни Ткач, яка проходила у театрі Ля Мама в Ню Йорку. Це глибоко психологічний твір, який віддзеркалює душу бурятського народу, що заселює околиці Байкальського озера. В англійській мові заголовок вистави правильно поданий як "Virtual Souls". Чомусь в українському перекладі, як можна прочитати у нашій пресі, цей заголовок звучить: „Віртуальні душі". Тому, що в психологічному розумінні поняття "вірчуал" означає „автентичний", „майже дійсний", краще звучало б по-українськи „дійсні душі". Це ж бо дійсно мистецький твір віддзеркалює душу бурятського народу, що його десятиліттями намагалася засмічувати російська культура.

Іван Гол зінський
Університет Ратгерс, Н. Дж.

І периферія потребує інформації...

Перепрошую, шановні читачі, за „нотку" гумору у заголовку моєї статті, бо так вже склалися обставини, але все від початку...

Приблизно два роки тому під час громадської зустрічі в славному на свої готелеві гостини Ню Йорку трапився нам такий казус. Після знайомства з товариством, яке поділяло наш стіл під час гостини, наша співбесідниця „делікатно" запитала: „А звідки ви?". Очевидно трошки розчарована моєю відповіддю, що я „не тутешня", вона трошки зверхньо додала „О, то ви з периферії?!". Я миттєво критично оглянула себе, чи нема кришок довкола мене, а тоді ледь помітно скерувала очі на свого чоловіка чи випадково не тримає ліктів на столі. Але все було гаразд!

Направду мене щиро розсмішило її „тактовне" запитання, бо де властиво є та периферія на східньому побережжі Америки? Тому, не приховуючи іронічної посмішки, багатозначно кивнула їй головою, а щоб якось підтримати розмову, яка самі знаєте як в'яжеться, якщо потрапляєте в маловідоме оточення, також її запитала про щось, але виключно з чемности...

Під кінець прийняття виявилося, що жінка також була не з серця метрополії, а десь... з її стіп.

Цей справді комічний випадок мені пригадується кожного разу, коли отримавши чергове число „Свободи" довідуюся, що „вчора" плянується чи відбудеться „тиждень тому" якась імпреза, концерт, виставка і тому подібне. Тоді власне стане так сумно-сумно, защемить серце, що мовлячи так мені й треба, що проміняла свій Львів на оту саме згадану периферію...

Але метою мого допису не дати прочухана улюбленій україномовній газеті, що „бавиться зі мною в такі ігри", не натяк її вини в цьому є, і навіть не потвердити живучу людську обмеженість, бо скільки часу мені забере з Пилипового міста до Ню Йорку, Філядельфії, Ню Гейвену чи навіть до Бостону? Тут інше. Маю прохання і з ним звертаюся до організаторів імпрез усякого роду: будь ласка, подавайте завчасно повідомлення до відділу ого-

(Закінчення на стор. 5)

Володимир Жила

Прецінне видання з історії України

Олександер Оглоблин, „Студії з історії України: статті і джерельні матеріяли" за ред. Любомира Винара, Українське Історичне Товариство, Українська Вільна Академія Наук у ЗСА, Історична секція, Ню Йорк–Київ–Торонто, 1995, 467 стор. Ціна: 38 дол. в твердій оправі.

III

Олександер Оглоблин працював також над окремими проблемами української політичної історії XVIII і XIX століть. Він досліджував проблему українського національного відродження в XIX і в початках XX ст. та інші питання з історії української національно-політичної думки й руху тієї доби.

У 1920 році О. Оглоблин розпочав свої досліди над проблемами економічної історії України. Це нове зацікавлення не було випадковим, воно зродилося зі студій схеми самостійности України. Історик зосередився на історії української фабрики. Цю історію він заплянував приблизно на шість томів. На жаль, цей плян було зреалізовано лише частинно. До речи, сконфронтувавши плян О. Оглоблина з офіційною схемою совєтської історії, влада прийшла до висновку, що „проф. О. Оглоблин є типовий об'єктивіст, апологет українського капіталізму, ідеолог української буржуазії", а всі його праці просякнуті духом і „методологічним наставленням" націонал-лібералізму. Проте в 1931 році працю „буржуазного націоналіста" було таки видано, і то тільки тому, щоб його подолати. „Нариси з історії капіталізму на Україні", як пише Любомир Винар, „хоч побачили денне світло, але не дійшли до читача".

Редактор рецензованої книги, Любомир Винар, виконав незвичайну роботу, розшукуючи, організуючи і координуючи матеріяли цього прецінного видання. Його есе „Наукова творчість проф. д-ра Олександра Оглоблина" — це блискуча, глибоко продумана, всеосяжна праця, яка змальовує усі галузі зацікавлення історика, дивує нас широтою свого діяпазону, багатством матеріялу та формою вислову.

Підсумовуючи, хочемо сказати, що прийнявши традицію українську історичну схему Михайла Грушевського, Олександер Оглоблин доповнив її своїми міркуваннями з приводу українського історичного процесу від кінця XVIII ст. до нашого часу. Згадані міркування помічаємо в його працях з політичної, економічної та культурної історії України. Дуже важливим фактором в праці історика, на нашу думку, є його власна концепція природи українського історичного процесу. На всіх етапах його творчости в центрі уваги історика стоїть людина, яка творить історію. Ця людина пов'язана із землею-територією і діє з „духом часу". Тим часом ідея національно-державної самостійности України в її історичному розвитку є центральним елементом творчости О. Оглоблина, в той час, коли ідея економічної самостійности України в її історичному розвитку скріплює самостійність, робить її динамічною, суцільною та живучою.

Велике значення в творчості О. Оглоблина мають, без сумніву, його історіографічні праці. Вони набувають цілком закінченої виразної форми в процесі розвитку української національно-історичної думки, що проникає історичну науку. А територія-держава, людина-нація — це інтегральні величини, що входять у формулу творчости історика, зберігають своє постійне значення та роблять його творчість багатогранною.

Таким чином, проф. Олександер Оглоблин — це один з найвидатніших українських істориків XX ст. Він член-ініціятор і перший голова Українського Історичного Товариства, перший голова Історичної Секції Української Вільної Академії Наук у ЗСА, а згодом її президент і почесний президент. Як професор Київського університету, Українського Вільного Університету та Гарвардського університету, він виховав і вишколив чимало українських істориків.

Тут, на мою думку, буде доцільно сказати про редактора видання, проф. Любомира Винара. Він голова Українського Історичного Товариства, редактор „Українського Історика", голова Історичної секції Української Вільної Академії Наук у ЗСА.

Ми віримо, що видання „Студії з історії України: статті і джерельні матеріяли" придбають усі шанувальники історичної творчости, зокрема творчости О. Оглоблина. Це видання не тільки збагатить їхні бібліотечні фонди, але стане потужним джерелом культурних і духових знань про наше минуле.

Книжку можна замовляти, пишучи на адресу: Ukrainian Free Academy of Siences in the U. S., 206 W. 100th St., New York, N. Y. 10025.

ПЛАСТОВА ВАТРА

РІК XXIX. ЛЮТИЙ 1997 р. Ч. 1 (151).

Ольга Кузьмович

60 РОКІВ ЖИТТЯ В ПЛАСТІ

Коли читаю тепер в нашому щоденнику що поодинокі станиці, відзначують 85-річчя пластової організації в так характеристичний для нашої спільноти спосіб, а це „святочною частиною і забавою" то мимоволі насувається питання чи саме так ми — пластуни повинні відзначати такий довгий проміжок своєї активности?

Чи не треба цього робити в зовсім інший, адекватний до змісту діяльности спосіб? Чи так ми, ці ветерани пластової організації її будували, так уявляли її вірність Україні і Богові, що ми їх завжди ставили і далі ставимо на передовому місці?

Цей нерівний „ювілей", яким є 85-річчя існування, навіть коли це існування було з непередбаченими перервами, що їх спонукали політичні події, викликує у мене незвичайно багато рефлексій, думок, порівнянь і десятки все ще дуже живих картин, тих моментів, в яких ми зупинялися, щоб пригадати про рівне число років від заснування Українського Пласту у 1911 році. Бо із тих 85, що тепер стають причиною до ще одних святкувань, я прожила 60 „із гаком", як активний член Пласту у різних країнах, у різних завданнях та на різних, прерізних постах. Може цей дуже довгий час дає тепер право говорити і думати про життя в Пласті, яке виповнило всеціло і стало дослівно змістом та ціллю, що поставили у тінь родину, професію та усі інші громадські зацікавлення? Бо Пласт і праця в ньому стояли завжди на першому місці, а його успіхи і невдачі були моїми успіхами і невдачами, яким віддавалося усю енергію, усі сили, а передусім усе серце.

Ніколи це не була самопосвята, не було почуття, що треба сповнити небажаний але конечний обов'язок, а була радість із добре виконаного завдання, чи радість із виду усміхнених, молодечих облич, радість із розмов з пластунами і щира з ними дружба.

Немов у відеофільмі, який приходиться після закінчення перекрутити на початок, пересуваються перед очами десятки картин із тих шістдесять років. Мало у цих картинах є непривітливих чи поганих, а стільки ясних, величавих, соняшних. У них відбиваються і перші літні табори на „Соколі" із незабутніми провідницями, які показали мені пластовий шлях: Цьопою Паліїв, Уляною Сітницькою, Ганкою Коренець. Бачу скромну домівку „Вогнів" на вулиці Чарнецького у Львові, де ми збиралися на тайні сходини і на адміністраційну допомогу у появі нашого журналу. А відтак після довшої перерви віднова праці у знова явному Пласті на американській землі, перший крайовий з'їзд у підземеллях УКЦ св. Юра в Ню Йорку, перша Конференція Пластових Організацій в Наяґара Фоллс і дискусії наших провідників Сірого Лева, Яра Гладкого, Осипа Бойчука, Танаса Фіґоля, яким зі захопленням прислухувалися ми — молодші, з бажанням іти їхніми слідами.

Бачу першу ювілейну зустріч в Канаді у 45-річчя Пласту із сотками молодих пластових облич. Як ясний промінь світить 50-річчя Пласту на „Вовчій Тропі", в яке довелося вложити стільки праці та почувань і винести стільки тихого внутрішнього вдоволення із виду тих соток радісних, молодечих постатей, що переживали ці прегарні хвилини з нами-організаторами. Стоять перед невидним екраном поважні обличчя пластових провідників та ідеологів, що дискутували про дальшу долю Українського Пласту на першому і другому Пластовому Конґресі, конференції пластових організацій на яких ішли палкі дискусії, як далі вести пластову програму виховання поколінь, які народжені поза Україною. І немов доповненням до тих спогадів, що їх саме пересуваю в цьому моменті моя учасниця із „Школи Булавних", тепер знаменита журналістка — Марта приносить із свого архіву світлину з „Вовчої Тропи", коли ми вперше вітали там голову Пласту з відродженої української держави. Сповнилася наша мрія — ми немов ці піонери перенесли наш улюблений Пласт знову на батьківщину. Замкнулося коло „життя в Пласті". Але чи справді замкнулося воно всеціло? Якщо тепер відзначатимемо це 85-річчя тоді не слід нам забувати, що Пласт мусить бути і тут і там таким як був „з начала". Зміняймо підхід, методи — але не зміняймо його на ще одну організацію без цілей, лише на академії і забави, залишімо таки „життя в Пласті".

Пласт і світові скавтські джемборі

Перші пластові гуртки засновано у Львові в 1911 році, а в 1913 вже створено в Україні Організаційний пластовий комітет та видано перший підручник. Пласт пережив тяжкі часи Першої світової війни, короткий період самостійности України, поширив свою діяльність на центральні частини України. Багато членів Пласту зголосилось до українського війська, щоб обороняти свою молоду державу, за яку багато з них поклало свої юні голови.

Пласт був змушений перервати свою діяльність в часи окупації центральних земель большевиками, але на західних землях вдалось продовжувати працю Пласту.

Пласт був створений на взірець скавтінґу, і пластуни завжди намагались тримати зв'язок із світовим скавтінґом, висилаючи малі групи пластунів на світові джемборі скавтів. Для цього треба було поборювати великі труднощі, бо не було своєї держави. Всетаки пласту-

(Закінчення на стор. 4)

ПЛАСТОВІ — 85!

Важливі дати з історії Пласту

1911 — осінь — Петро Франко та Іван Чмола засновують перші пластові гуртки.

1912 — 12-го квітня — перша присяга пл. гуртка заснованого д-ром Олександром Тисовським при Академічній ґімназії у Львові.

1913 — з'їзд представників Пласту у Львові, створення „Організаційного Пластового Комітету". Перший мандрівний табір (І. Чмола). Підручник „Пласт".

1914 — 2-ий З'їзд представників Пласту, створення „Осередку Пластової Управи". Перший постійний табір — липень (П. Франко).

1918 — віднова діяльности Пласту. 1-ша Верховна Пластова Рада під проводом д-ра О. Тисовського. Участь пластунів у Листопадовому Зриві.

1921 — відновлення В. П. Р., встановлення Верховної Пластової Команди. Початкок Пласту на Закарпатті і на еміґрації (Прага).

1925 — осінь — створення Уладу Старших Пластунів.

1927 — заснування Уладу Пластових Новаків.

1928 — Польська адміністрація розв'язує Пласт на Волині.

1930 — 12-го квітня заснування Уладу Пластового Сеніорату; 26-го вересня — розв'язання польською адміністрацією Пласту в Галичині. Пласт переходить у підпілля; 28-го жовтня створення Союзу Українських Пластунів Еміґрантів (СУПЕ) — Прага.

1933 — створення Комісії виховних осель і мандрівок молоді у Львові.

1934 — створення Пластового Центру.

1939 — 1945 — Друга світова війна.

1945 — 6-7-го жовтня відновлення СУПЕ. Масове поширення пластових гуртків в окупованих аліянтами частинах Німеччини і Австрії.

1946 — квітень — Пластовий З'їзд у Карлсфельді, Німеччина. Вибір Головної Пластової Старшини.

1947 — 4-8-го липня Ювілейне Свято Весни в Міттенвальді, Нім.

1948 — березень — Пластовий Конґрес в Ашаффенбурзі. Початок переселення до ЗСА і Канади.

1949-1950 — Організаційне охоплення переселених за океан членів Пласту, особливо в Канаді, ЗСА, Австралії, Арґентині. Віднова виховної дії Пласту на нових теренах, розвиток пл. видань.

1954 — 1-2-го січня З'їзд Союзу Українських Пластунів у Наяґара Фоллс. Устійнення нових форм постійної дії Пласту в світі. 3-го січня — створення Конференції Українських Пластових Організацій у світі (КУПО).

1957 — Перша Міжкрайова Пластова Зустріч у 45-річчя Пласту на Пл. оселі „Пластова Січ" в Канаді, з участю Начального Пластуна Сірого Лева і Основника Пласту д-ра Олександра Тисовського.

1962 — Друга Ювілейна Міжкрайова Пластова Зустріч на Пластовій оселі „Вовча Тропа" в ЗСА. Смерть першого Начального Пластуна проф. Северина Левицького „Сірого Лева". Перша пластова Орликіяда на терені ЗСА.

1967 — Скликання Другого Пластового Конґресу. Третя ЮМПЗ в Канаді на оселі „Батурин".

1968 — Смерть Основника Пласту д-ра О. Тисовського у Відні, Австрія. ЮМПЗустріч в Австралії.

1971 — Закінчення Другого Пластового Конґресу в часі 5-их Зборів КУПО в Торонто, Канада.

1972 — Четверта ЮМПЗустріч у 60-річчя Пласту на „Вовчій Тропі", на якій заприсяжено Начальним Пластуном д-ра Юрія Старосольського.

1981 — Ювілейна Пластова Зустріч в Австралії з присутністю Начального Пластуна і великої делеґації пластунів з Канади і ЗСА.

1982 — ЮМПЗ на „Вовчій Тропі".

1983 — ЮМПЗ в Німеччині з участю Начального Пластуна і великого числа пластунів із ЗСА, Канади та Великобританії.

1984 — Перша Сесія Пластового Конґресу Третього.

1987 — ЮМПЗустріч у 75-річчя Пласту на терені Канади, з участю Начального Пластуна та делеґаціями пластунів із всіх країв, де діє Пласт.

1989 — Друга Сесія Пластового Конґресу Третього.

1990 — 8-го липня на „Вовчій Тропі" відбулось урочисте символічне передання Пластової Ідеї в Україну. Представляв Україну пл. сен. Олесь Криськів, якого заприсяжено.

1991 — жовтень. Відбулися в ЗСА Збори КУПО, на яких вперше були заступлені Крайові Пластові Організації з України, Польщі та Чехословаччини.

1991 — 21-го жовтня помер Начальний Пластун д-р Юрій Старосольський.

1992 — ЮМПЗустріч на Вовчій Тропі для відзначення 80-ліття Пласту.

1993 — ЮМПЗустріч в Україні із збірним закінченням 8-го серпня у Львові.

1996 — 22-го лютого Головна Пластова Булава постановила скликати Четвертий Пластовий Конґрес.

— Участь Пласту у 18-му Інтернаціональному джемборі в Голяндії.

— Перше Всеукраїнське Пластове Джемборі біля Ужгороду для відзначення 75-ліття заснування Пласту в Закарпатській Україні, П'ятої річниці відновлення незалежности України, п'ятиліття відновлення Пласту в Україні. Джемборі тривало 10 днів (16-26-го серпня) і участь в ньому взяло 700 пластунок і пластунів.

Співосновник Пласту Іван Чмола

Народився 6-го березня 1892 року в Солотвині, повіт Богородчани. Його батько Симеон був суддею, мати Каролина походила з сім'ї німецьких купців Бунцлів.

Народню школу Іван Олександер Чмола закінчив у Бережанах, а гімназію — в Перемишлі. Там він ввійшов у активне громадське життя. В гімназії видає підпільний учнівський журнал українською мовою.

Закінчивши гімназію, поступає на філософський факультет Львівського університету. В часі вакацій пройшов з товаришами всі Карпати.

З початком Першої світової війни стає четарем у Леґіоні Українських Січових Стрільців. Воювати довелося недовго, бо в 1915 році попав у російський полон і до кінця війни пробув у таборі полонених у Саратові. В 1917 році повертається до Києва і стає найближчим співробітником полковника Євгена Коновальця. Спершу був командиром куреня, а потім полку у Корпусі Січових Стрільців (1918). За Директорії засновує запасну кадру Корпусу в Кам'янці-Подільському. Війну закінчив у ступені полковника УНР. Був у польському полоні в 1920–1922 роках.

Після цього переїжджає до Румунії, де працює садівником. Опісля поселюється у Відні і одружується з Ганною Мокроус.

Повернувшись до Галичини, працює вчителем історії, географії та тіловиховання у гімназії „Рідної Школи" у Яворові. Рівночасно закінчує студії у Краківському університеті. Захистивши працю з геології, дістає звання маґістра природничих наук.

В 1930 року заарештований польською владою. Відсидів у тюрмі 20 місяців (1930-32). Польська влада забороняє йому вчителювати у Яворові і він переїжджає, як вчитель гімназії „Рідної Школи" в Дрогобичі.

В 1911 році засновує таємні пластові гуртки у Львові, з якими проводить військове навчання. Був засновником та зв'яз-

(Закінчення на стор. 4)

Одна з перших

Ми, нюйоркські пластуни, добре знаємо пл. сен. Любомиру Пежанську, пл. псевдо „Мурко". Вона бо одна з найобов'язковіших членів нашої станиці. Здається, не було ще такого, щоб подруга Люба відмовилась від якогось обов'язку, чи не прийшла на сходини, збори, пл. імпрезу. І завжди з магнетофоном, бо від друга свого життя пок. пл. сен. Михайла Пежанського перебрала пасію архіварства. Покійний друг Пежанський фотографував, фільмував, записував все, що відбувалось в Пласті.

Подруга Люба розповідає, що вступила до Пласту, як тільки створився у Львові курінь юначок ім. Марти Борецької в 1923 р. Новацтва тоді ще не було, як і не було пл. таборів. Юначки відбували сходини, ходили у мандрівки, школили свій характер... Коли проголошено перший табір, юначки також захотіли таборувати, хоч спочатку ця думка не дуже була сприємлива для декого в проводі Пласту. Але — після матури 1926 р. дівочий табір зорганізовано. Коменданткою була Дарія„Юнона" Навроцька, лікарем д-р С. Щуровський. Хоч кухарем був дорослий „цивіль" — мен'ю було дуже невибагливе — каша, какао, риж і ще раз риж... Тоді ж і створено курінь УСП „Ті, що греблі рвуть". Одною зі співосновниць була пл. сен. Люба Пежанська.

На другому таборі було вже десь понад 200 пластунок. Таборували пластунки і після розв'язання Пласту, хоча довкруги табору в кущах укривались поліцаї, яких легко мож-

(Закінчення на стор. 4)

Пл. сен. зліва: Л. Пежанська, М. Храплива, Г. Хамула.

З ЖИТТЯ ПЛАСТУ В УКРАЇНІ

ПРОБІГ МАКІВКА-ЛЬВІВ 2-го ЧЕРВНЯ 1996 РОКУ

Вже стало традицією організовувати щорічні пробіги з гори Маківки до Янівського кладовища у місті Львові під час Зелених Свят. Це — своєрідна данина пам'яті українським воїнам, які поклали своє життя за те, щоб ми сьогодні жили в незалежній державі. Маківка — це символ стійкости українців, які завдяки своїй моральній поставі перемогли в боротьбі за волю України. Тому, для нас, пластунів, земля на могилах усусусів є священою. А щорічні пробіги символізують єдність української нації і задекларовують те, що ми, нащадки наших батьків пам'ятаємо про них. Адже, лише та нація може мати майбутнє, яка шанує могили своїх прабатьків. Але на жаль, це не всі усвідомлюють, навіть пластуни. Ось чому у цьогорічному пробізі взяло участь усього 15 пластунів Львівської області. Незважаючи на всі промахи і перешкоди, які організаторам пробігу доводилось долати — ст. пл. Ю. Микитці, ст. пл. Л. Онишко, пл. сен. Р. Дзюпину, пробіг все ж таки відбувся. І це найголовніше, бо це ще раз підтверджує думку про те, що пластун — людина зарадна і вміє знайти вихід з будь-якого становища.

Ця акція була першим кроком до об'єднання пластових осередків Львівської області, і в цей день представила Пласт, як єдину молодіжну патріотичну організацію перед громадськістю міста Львова.

Віримо, що на наступний рік традиційний пробіг стане вагомим внеском у вихованні патріотичного духу серед пластової молоді.

Ст. пл. Л. Онишко („Вісник").

МАЛА РАДА СКОБИНОГО КРУГУ

25-26-го травня в мальовничому передмісті Львова відбулась Мала Рада Скобиного Кругу. До роботи в МРСК зголосилось 26 членів Скобиного Кругу (КВ І, КВ ІІ) та 18 виховників/ць з правом дорадчого голосу, які представляли наступні осередки: Львів, Стрий, Тернопіль, Дрогобич, Жидачів, Моршин, Рівне, Ямниця, Сокаль, Червоноград, Коломия, Жизномир, Самбір, Чернігів, Рахів, Надвірна, Ів.-Франківськ.

У роботі МРСК також взяли участь: пл. сен. Таня Джулинська (Канада), ст. пл. Марта Хичій (Канада), голова КПР пл. сен. О. Рокіцький, голова КПС пл. сен. В. Стебницький, голова Статутової комісії ст. пл. І. Бущак, член Стат. комісії пл. сен. І. Якубовський. Засідання МРСК проходили динамічно, по діловому з частими перервами на споживання їжі (п'ятиразове харчування). Час від часу виникали гострі дискусії, які закінчувались голосуванням. Особливо гостро і неодноразово дискутувалось питання про надання ступеня КВ. Незважаючи на те, що за підсумками голосування умови отримання ступеня КВ по суті не змінились, більшість учасників МРСК зійшлись на думці, що існуючі умови є частково суб'єктивними і потребують серйозного вдосконалення.

Під час вечірнього засідання ст. пл. В. Епельбаум та ст. пл. Р. Мартинюк, на прохання директора санаторію, забавляли всіх дітей, що відпочивали у санаторії. Закінчився надзвичайно напружений перший день роботи МРСК веселою забавою

(„Вісник" Кр. Пл. Старшини).

НОВИЙ КУРІНЬ

Львів. 25-го травня м.р. сталась значна подія в історії станиці. Три чарівних гурточки: „Незабудьки", „Маргаритки", „Орхідеї" об'єднались і стоврили нову активну одиницю в Пласті — курінь ім. Анни Ярославни. Можемо привітати всіх дівчат куреня і їх впорядниць Оксану, Юлю та Христю, і побажати їм „Доброго вітру", як кажуть Чорноморці, або тричі СКОБ! як кажуть пластуни. Як нам вдалось взнати з надійних джерел, дівчата горять бажанням до праці і вже заплянували кілька курінних акцій, табір зокрема.

Львівський Пластовий Вісник.

ЛУЦЬК

25-27-го січня 1996 р. відбувся Вишкіл Попередньої Пластової Підготовки в Луцьку. А керували: комендант — ст. пл. Олеся Омельчук, бунчужний — ст. пл. Ігор Маркуц. Учасників було 14 осіб з Луцька та Володимира-Волинська.

Подала пл. сен. Оксана Заліпська.

РІЧНИЦЯ КРУТІВ

28-29-го січня в Чернігові відбулось відзначення 88-ої річниці бою під Крутами, в якому Пласт взяв участь. Чернігів відвідало 44 особи зі Станиці Рівне, по 10 з Коломиї, Косова, Кам'янця-Подільського та Тернополя, і 9 з Києва. Програма складалась з вікторин, мистецьких виступів, мандрівок-екскурсій, „ватр до ночі", виступів перед 450 осібною аудиторією школярів.

ЧИСЕЛЬНИЙ СТАН ПЛАСТУ В УКРАЇНІ

На час листопада 1995 р. Пласт в Україні мав 3 і пів тисячі членів, в тому: новаків 700, юнацтва 2,486, старшо-пластунства 170, сеніорату 144.

За Вісником КПС

ПЛАСТОВИЙ ТАБІР НА ПОЛТАВЩИНІ

Цього літа Київська Пластова станиця Булави Богдана Хмельницького влаштувала на Полтавщині свій табір, який назвала „Запорозька Січ". Кошовим був київський виховник Володимир Скоробський, а опікувалась табором, єдиним у Східній Україні, обласна організація Руху. Таборувало 16 дітей з Києва і 9 з Полтави, які приготовлялись до першої пластової проби.

Ювілейна Пластова Зустріч в 35-річчя Пласту

Наша пластова станиця в Авґсбурґу стала господарем Ювілейної Пластової Зустрічі, якою пластуни започатковують відзначування 35-річчя Пласту. 28-го вересня 1946 року з'їхались пластуни з усіх осередків в Німеччині. Заповнили цілу призначену на таборування площу табору Ді-Пі „Зоммер Касарне". Мов кущі осінню зарябіли шатра, пластуни метушились, прикрашаючи їх, впорядковуючи однострої...

В 3-ій годині зустрілись всі у виструнчених рядах для відкриття Зустрічі. Підняли національний та пластовий прапори, а також курінні знамена і вони весело замаяли високо вгорі. Пролунали національний та пластові гимни. Пластовий Верховний Отаман Северин Левицький сказав до нас теплу промову, в якій ми відчули силу пластової ідеї, яка так нас захопила. І ми відчули ту велику єдність, яку нам дала пластова ідея. І ми відчули, що дійсно за допомогою Пласту ми дійдемо до ме-

(Закінчення на стор. 4)

Матеріял до сторінки підготовив Пластовий Курінь УПС „Верховинки"

Пласт і світові...

(Закінчення зі стор. 3)

ни їздили на джемборі, як гості, або члени інших скавтських груп.

Мала делегація українських пластунів неофіційно взяла участь у 3-му світовому джемборі 1929-го року в Арров Парку, Англія, а в 1933-му році в 4-му джемборі в Годолльо, як частина чехословацької групи. Там старались звернути увагу учасників джемборі на переслідування Пласту у Україні.

Друга світова війна знову перервала діяльність Пласту і аж в переселенчих таборах, під окупацією аліянтів, Пласт відновив свою працю. В 1946-му році Пласт нараховував 10 тисяч членів, завершуючи свою діяльність святкуваннями з нагоди 35-ліття Пласту в 1947 р. Пласт став членом тоді ще відділу ДП у Інтернаціональному бюрі бой скавтів. В 1947 році понад 40 пластунок і пластунів взяло участь в 6-му джемборі в Муасон, Франція, а менша група, 1951 р. в 7-му світовому джемборі в Бад Ішл Австрія.

Після масового переселення, Пласт переорганізувався на нових місцях поселення — в Америці, Канаді, Австралії, Англії, Німеччині та Аргентині. В 1957 році Пласт був репрезентований на 9-му світовому джемборі в Саттон Колдфілд, Англія і на 10-му світовому джемборі в Макілінг Парку, 1959 р. Делегати також брали участь як обсерватори у 16-ій і 17-ій конференціях в 1957 і 1959 роках. В 1963 році більша делегація пластунів взяла участь в джемборі у Греції.

І нарешті в серпні 1995 року Український Пласт вперше в історії скавтових джемборі офіційно взяв участь у 18-му світовому джемборі в Дронтен, Голляндія. 48-членну делегацію провадили голова Крайової Пластової Ради в Україні пл. сен. Олесь Криськів і ст. пл. Ярко Кардаш. Віктор Гогулінський з Дніпропетровського, голова скавтів „Скифів", був комендантом підтабору скавтів України.

Делегація України складалася з 29-ти пластунок і пластунів, які репрезентували пластові осередки, починаючи від Ужгороду аж по Донецьке, включно із трьома представниками діяспори — по одному із Канади, Німеччини і Польщі. До складу ввійшло семеро скавтів (скифів) із Дніпропетровського та 11 скавтів України з Криму. В цьому джемборі брали участь коло 25 тисяч скавтів, які репрезентували 168 країн світу.

Для української делегації і взагалі для Пласту це був дійсно історичний момент.

О. К-ин

Співосновник...

(Закінчення зі стор. 3)

ковим 17-го куреня юнаків імені М. Драгоманова у Львові. Найвизначніший скавт-майстер Пласту у ділянках таборів та вишколів, зокрема як перший комендант табору на горі Сокіл в Карпатах. Був курінним 1-го куреня ім. С. Тисовського та комендантом першого табору пластунів-сеньйорів у Підлютому. Нагороджений медалею „За значне діло" і відзнакою „Свастика заслуги".

В Дрогобичі Чмола вчителює до 1939 року. З початком німецько-польської війни заарештований поляками, повертається з приходом Червоної армії.

З 1939 по 1941 рік виконував обов'язки завідуючого педагогічним домом десятирічки. Щотижня мусів відмічатися в місцевому відділі НКВС, де на столі лежав пропам'ятний альбом УСС, відкритий на сторінці зі світлиною Чмоли.

В червні 1940 року рішається тікати на Захід, але ця спроба не вдається через зраду провідника. 22-го червня 1941 року Олександер Іван Чмола був заарештований. Його ім'я згодом знаходимо в списку страчених в Дрогобицькій тюрмі. Два його сини йдуть на службу в Дивізію „Галичина". Тільки в 1950 році його сім'я збирається в Баффало (ЗСА). Його жінка померла 3-го січня 1978 року, до кінця свого життя віривши, що І. Чмола повернеться.

(„Пл. Шлях" ч. 1/109/1996 р.)

Одна з перших

(Закінчення зі стор. 3)

на було завважити бистрим пластункам, бо шапки їх мали білі денця.

Подруга Люба їздила тоді на всі пластові табори, як член булави. Згадує, як раз замість мішка каші привезено їм мішок солі. Згадує прогульку на Маняву.

В Америці подруга Люба пластує і є добрим прикладом того, як Пласт і присяга пластова надають людині особливий стиль життя, позитивної настанови, громадського почуття приналежности і громадського обов'язку.

Л. Ю.

Ювілейна Пластова...

(Закінчення зі стор. 3)

ти, до якої стреміли наші батьки і предки. Отаман Левицький своїми словами ще додав тієї віри і певности.

Ввечорі запалахкотіла велика пластова ватра. Пластуни з різних міст показали свої вмілости та забавляли і пластунів і гостей. А в 10-ій год. вже запанувала нічна тиша в таборі. Пластуни втомлені і повні вражень міцно і скоро поснули.

А в 6-ій год. рано ми вже на ногах. Швидко одяглись, прорухались і готові стали до молитви. Після молитви відправлене полеву Службу Божу. І ось вже кінчається Зустріч. Прощання відбулось о год. 12-ій. Отаман Левицький та інші пластові керівники побажали нам і надалі успішно пластувати та не забувати нашої найбільшої мети — волі України. На згадку про наше спільне перебування комендант зустрічі дав кожному курінному палаючу головню.

Наші пластуни-гості від'їхали залишаючи нам так багато споминів. В наших серцях залишився невгасаючий вогонь, який ми дістали від наших провідників і друзів на Зустрічі.

З хроніки Гуртка „Змійка", Авгсбург

26 Курінь УПЮ-ок ім. Кн. Ольги в Авгсбурзі, 1947 р.

Український садочок „Перші кроки" в Гартфорді

„Гни дерево, поки молоде, вчи дитя, поки мале".
„Від п'ятирічного до дорослої людини — один крок, а від новонародженого до п'ятирічного — величезна відстань".
(Народна мудрість).

На світлині: у садочку в Гартфорді.

Рідна українська мова — найяскравіший вияв національного буття народу, його головна духова скарбниця. Вона концентрує культурно-історичний шлях нації, є могутнім природним засобом об'єднання людей. Мова — наша жива історія. Тому саме тут, на американській землі, важливо зберегти і передати наймолодшому поколінню багату культуру та своєрідні традиції українського народу.

Так, 17-го вересня 1996 року у шкільному будинку при парафії Св. Михаїла в Гартфорді розпочав свою працю садочок „Перші кроки" при Школі Українознавства. Велика заслуга в цьому керівника садочка Ірени Бойко. Бо власне ідею створення такого закладу запропонувала вона, а її підтримали директор Рідної Школи Ігор Стельмах, вчителі і батьки. Ірена Бойко є творчий педагог і цікавий наставник з вищою освітою. Свої нові ідеї вона вплітає в систему навчання і виховання дітей дошкільного віку.

Працюємо ми щосереди з 10-ої години ранку до 1-ої пополудні. Відвідують садочок діти віком від 3 до 5 років. Вся робота проводиться за новою програмою навчання і виховання дітей дошкільного віку, яку ми самі розробляємо.

Завданням є зацікавити батьків, які б мали бажання передавати своїм дітям знання української мови, літератури, історії і культури нашого народу.

Під час прийому діти мають можливість побавитись з цікавими забавками, потім проводимо молитву до Ангела Хоронителя. На кожне заняття в нас є окрема тема розмови. Наприклад: „Овочі і ярина", „Що ми їмо?", „Золота осінь", „Ввічливі слова", „День подяки", „Веселий маскарад", „Свята Вечеря" тощо. До кожної теми підбираємо оповідання, казку, загадку, гру-забаву.

Особливо улюбленою працею дітей є майстрування, малювання, витинання, ліплення. Вчимо дітей правильно користуватися олівцем, пензлем, клеєм, ножицями. Виховуємо терпеливість, бажання самому довести справу до кінця. Для розвитку самостійности роботи, кращого розумового розвитку дітей був поставлений ляльковий театр до казки „Бабуся та лис". За бажанням дітей була проведена інсценізація казки „Ходить гарбуз по городу".

Мені пощастило працювати разом з сім'єю Бойко. Всі свої творчі знання, вміння вони передають як своїм дітям, так і тим, з якими працюють. Між родинами існують теплі, дружні стосунки, працюємо разом, як одна велика сім'я. Щоб краще пізнати одне одного, на початку жовтня відбулася родинна подорож на фарму. Діти пізнали багато нового для себе, побачили, як ростуть гарбузи, збирали малину, їздили на возі з соломою. На згадку про фарму було зроблено світлини.

А наступного дня діти розповідали про побачене. Така екскурсія більше зблизила і згуртувала малят, дала змогу пізнати невідоме і закріпити набуте. А основне, що збільшився словниковий запас, бо всі спілкувались тільки українською мовою.

Приємною згадкою для кожного є „Дитячий маскарад". Дошкільнята мали свої індивідуальні костюми і розповідали, що він означає. Була проведена цікава естафета, змагання на витривалість, спритність, координацію рухів, після чого діти отримали нагороди.

Ми вдячні отцям Ігорові і Богданові за допомогу і духову підтримку. Так, напередодні свята Св. Михаїла о. Богдан розповів малюкам про життя і діяльність Св. Михаїла, роздав дітям копії з його зображенням. Ця розмова дітей зацікавила, і було багато запитань.

В грудні минулого року з допомогою отців ми відсвяткували свято Святого Миколая. На мою думку, всі діти і Святий Миколай отримали багато позитивних емоцій, тому що програма свята була насичена. А в підготові і проведенні музичної частини взяв на себе багато праці наш вчитель музики і співів Андрій Бойко. Акомпаніюючи дітям на мелодійній гітарі, йому вдалося зорганізувати дитячий спів. Тематика пісень різноманітна, відповідає віковим можливостям дітей. Майже кожна пісня включає в себе прості елементи руху, танцю. Це дошкільникам надзвичайно подобається і вони з радістю співають під звуки гітари. Завдяки професійним здібностям Андрія Бойка, ми маємо гарну можливість проводити з дітьми музичні заняття. Навчаємо виразно промовляти окремі слова, фрази, деклямувати вірші.

Працюючи в тісному контакті одне з одним, ми робимо все для того, щоб наші діти розвивалися розумово, морально, психологічно, фізично і духово.

Я щаслива, що маю таку чудову можливість працювати з українськими дітьми на американській землі і продовжувати свою педагогічну діяльність. Знання, які я здобула в Україні після закінчення Чернівецького педагогічного училища і Івано-Франківського педагогічного інституту зі спеціяльности „Педагогіка і психологія (дошкільна)", стараюся використовувати у своїй роботі.

Тепер діти відпочивають, пора вакацій, але вчителі думають і працюють над наступними плянами.

Всіх зацікавлених людей, хто хоче поділитися своїм педагогічним досвідом чи перейняти щось від нас, просимо писати на адресу школи: Ukrainian Parochial School (preschool), 125 Wethersfield Ave., Hartford, CT 06114, або телефонувати: (860)659-8415.

Світлана Василів

Зустріч
з дитячим садочком

Дуже люблю прислухатись дитячим голосам. Скільки в них щирости, радощів, зворушення, життя, енергії і всього, що дитина може з себе да-ти!

Одного разу проходжусь коридорами Українського Освітньо-Культурного Центру у Філядельфії. Це субота. Чую радісні голоси дітвори. Зближуюсь до цього місця. Заглядаю через шибку дверей Червоної залі, і не можу нарадуватись.

Діти з учительками (зліва) Олею Паньків, Наталею Березовською і Віолетою Купецькою.

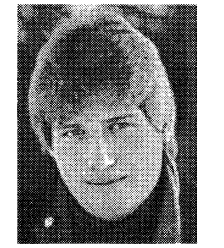
Понад 20 діточок садочка, як бджілки при вулику, то бігають, то підскакують, то виконують якісь невідомі рухи, а личка горять радощами. Аж закортіло потихенько влізти до цієї залі і десь в кутику обсервувати поведінку дітей. Та ж не самі вони. Хтось з ними. Хтось створив для діточок садочка цю приємну атмосферу, що вони так щасливо почуваються. А яке гарне почування, що все відбувається в рідній українській мові, а не чужій. Та ж всі діточки народжені в Америці, то хтось, що вже відірвік від свого рідного кореня, сказав би, що все треба від-бувати в англійській мові. Ні, рідна українська мова для тих діточок є най-кращим середником їх-нього спілкування у садоч-ку. За забавами і присво-юється багатство і краса рідної мови.

Мене запримітили керівничка садочка і навіть деякі діточки, що якийсь там чоловік з'явився недалеко них. Зацікавились. Оля Паньків, опікунка, і її заступниця Наталя Березовська та молоденька помічниця, майбутня вчителька, Віолета Купецька, які створили цю гарну і приємну забаву для діточок, раптом затримались і вся увага була спрямована на мене. О. Паньків мене представила всім, а я хотів бодай чимсь віддячитись, і запропонував зробити для всіх знимочку. О. Паньків зарядила, щоб усі розмістились на дивані. Виявилось, що діти люблять зніматись, бо вже в кількох хвилинах все було готово до світлини. Зацокав апарат і почулись щиренькі голосочки: „Дякуємо". Я відійшов. Цілий день було у мене приємне почуття. Це дали мені наші українські діточки.

В ту мить я собі подумав: центр розсилає свою газетку до біля 6000 українців. А в садочку лише 24 діті. Тут повинно бути бодай кілька соток діточок. Де вони? Чи не по чужомовних садочках? Чи не перед поганими телевізійними програмами? А може взагалі без опіки? Тут нам усім треба подумати, як цей стан змінити і дати українській дитині українське культурне середовище. На це мусять бути ресурси!

З. Квіт

Пл. сен. А. Ганкевич обраний станичним Пластової Станиці в Ню Йорку

Пл. сен. А. Ганкевич

Загальні збори Пластової Станиці відбувалися двома етапами 5-го жовтня і 14-го грудня 1996 року, якими проводила президія: пл. сен. кер. Володимир Рак — предсідник і пл. сен. кер. Христя Навроцька — писар.

Збори були цікаві. Звіти були поміщені в добре і естетично оформленому бюлетені, які доповнив станичний пл. сен. кер. Володимир Корнага. Пластова праця проходила правильно. Створено ланку батьків новацтва, зокрема для допомоги у переведенні новацької костюмівки.

Станичний дякував Пластовій Фундації за фінансову допомогу, батькам дітей, які брали участь у пластових таборах, зокрема дітям з України. Допомогу потребуючим батькам крім фундації давала кредитівка „Самопоміч". Станиця вже традиційно бере участь у Фестивалю церкви св. Юра. За допомогою Стефанії Косович, заступника станичного, яка зорганізувала декілька сеньйорів до помочі, які теж подарували печиво і інші речі, станиця заробила 2,000 дол.

Коляда, за яку відповідав ст. пл. Аскольд Хемич, принесла більшу суму, як минулого року, бо був більший відгук на святочні побажання.

Пл. сен. Надя Кулинич і Мотря Міляник заколядували 1,200 дол.

Голова Станичної Ради, пл. сен. Мотря Міляник у своєму звіті підкреслила корисним створення ланки батьків. Побажаним було б звернути увагу на точність і відповідальність виховників.

У питаннях до звітів була порушена справа зорганізування участи юнацтва у таборах в Україні. Пояснено, що це вимагало б координації КПС і відповідних забезпечень.

Відносно питання, чому юнацтво відбуває сходини у школі св. Юра. Молодь станиці живе в дальшому віддаленні від центру, і батьки не можуть довозити дітей два рази в тиждень. Зайняття відбуваються тільки в суботи, і тому є брак приміщення для усіх роїв і гуртків.

Після уділення абсолюторії уступаючій старшині постала криза, яку переживають теж інші організації, бо є брак молодшого покоління, яке хотіло б взяти на себе відповідальність. Збори перервано, бо не було кандидата на станичного. Щойно 14-го грудня відбулося продовження Загальних зборів станиці. З великою радістю ми довідалися, що ще є молоді люди, охочі до праці. Таким показався пл. сен. Андрій Ганкевич, член Ордену Хрестоносців, його Великий Майстер.

Від Номінаційної комісії, яку заступав пл. сен. Олесь Лабунька, представив листу кандидатів до Станичної Старшини: станичний — Андрій Ганкевич, другий заступник — Стефанія Косович, писар — Леся Юзенів, скарбник — Юрій Кузьмович, референт виховної дії — Оля Стасюк, референт коляди — Аскольд Хе-

(Закінчення на стор. 5)

Відбувся пластовий лещатарський табір

Ґленс Фоллс, Н. Й. — В днях 25—31-го грудня 1996 року в цьому гірському районі біля Лейк Джордж відбувся лещатарський табір для пластового юнацтва.

На цей табір, що його щороку організують сеньйорський і старшопластунський курені Ватаги „Бурлаків", приїхало 90 таборовиків — 44 юнаки і 46 юначки. Більшість — 59 — приїхали з пластових станиць стейту Ню Джерзі, 15 з Ню Йорку, а далі по меншій кількості з Пенсильванії, Коннектикат, Іллиной, Мериленд, Массачусетс і Вірджінії.

П'ять лещатарів приїхало з Канади, в тому числі комендант — пл. сен. Андрій Яців, „Бурлака", який керував 25-членною командою і булавою табору. Адміністрацію очолював пл. сен. Юрій Данилів, „Бурлака", з Філядельфії, а лікарські обов'язки виконувала д-р Марта Кушнір, з Блумфілд, Конн., член пластового куреня „Ті, що греблі рвуть".

Як і в попередні роки, таборовий день починався о 6-ій годині вранці в Лендмарк Мотор Інн. Після прорухи, молитви, снідання і 45-хвилинної подорожі автобусами до гори Гор, о 9-ій годині починалась лещатарська програма, що включала вільне лещатарство і формальне навчання їзди — як на лещатах, так і на дедалі популярніших широких дошках. А ввечері відбувалися навчальні і розвагові зайняття, гутірки, конкурси, змагання.

На третій день табору відбулися змагання „красномовности", в якому перемогли Джейн Бринзак з Марлборо, Н. Дж., Антоніна Кордуба з Монтвиллу, Н. Дж., Данило Круп зі Стемфорду, КТ, Роман Подпірка з Вайтстону, Н. Й., Андрея і Мелася Попелі з Монмут Джанкшен, Н. Дж. і Данило Швабюк з Ярдлі, Па.

На останній вечір, перед традиційним „Миколайком", коли св. о. Миколай, ангелики і чортик роздавали подарунки чемним і не завжди чемним таборовикам, таборовики обрали „сніжинку" і „снігового діда", найпопулярніших таборовиків. Цього року це звання здобули Олександра Крижанівська з Медісон, Н. Дж. і Адріян Сапка з Йорктавн, Н. Й.

Табір закрито 31-го грудня, після останньої збірки і останнього відспівання „Ніч вже йде". Чимало батьків, що мали свій приватний „табір" в окремому готелі в Ґленс Фоллс, приїхали на церемонію закриття, як і попереднього вечора на Миколайка.

Після закриття таборовики неохоче, але роз'їхались додому — автами, автобусами і літаками. Після полудня околиця Лендмарк Мотор Інн знову стала майже безлюдною. Але майоріли далі українські прапори, що їх вивісив власник Джан Наджа тиждень раніше. Він стягнув їх аж після нового року, а через рік вивісить їх знову разом з великим освітленим написом „Вітайте, пластуни!"

Я. Б.

На світлині: Учасники лещатарського табору

ПІСЛЯ КОРОТКОЇ ЗУСТРІЧІ з президентом Биллом Клінтоном у Білому Домі в понеділок, 3-го лютого, президент Перу Альберто Фуджіморі виступив у Крайовому клюбі преси та підкреслив, що з терористами революційної групи Тупак Амару, котрі захопили резиденцію японського амбасадора до Перу в Лімі та досі тримають там 72 закладників, на великі уступки чи замирення він не піде. На думку перуанського президента „всякі уступки в користь терористів не є нічим добрим не тільки для Перу, але і для Америки чи цілого світу взагалі, бо таких злочинів толерувати не можна“. Президент Б. Клінтон натомість дав признання перуанському президентові за дотеперішнє частинне полагодження справи закладників, але не запропонував йому будь-якої конкретної розв'язки.

ВИГЛЯДАЛО, ЩО ПІСЛЯ всяких публічних оскаржень, судових військових і цивільних розправ, справа статевого переслідування в частинах американських збройних сил є на шляху до позитивної розв'язки, але як насправді виглядає то скандал продовжується. Останніми днями сержант-майор армії Бренда Голстер, якій минулого серпня запропоновано спокійно відійти на пенсію після того, коли вона оскаржила свого шефа сержанта-майора армії Джина МекКінні за небажані залицяння і вимоги інтимности. Одначе прочитавши, що цього ж самого сержанта-майора призначено як члена до Військової комісії розгляду статевих оскаржень, вона вирішила цю справу знову винести на денне світло, бо на її думку „йому не місце в цій комісії“.

Безглузда...

(Закінчення зі стор. 2)

парлямент йому не сприяє, а також не всі обласні керівники його підпирають. Також президент не має сильної партії, влади, на яку міг би спертися. Така партія щойно твориться. У минулому році президент приспішив прийняття конституції, запровадив нову грошову одиницю. Він роз'їздає по цілому світі, шукаючи інвестицій для української економіки, лагодить енергоносії, провадить переговори про розподіл фльоти, закріпляє економічні реформи, латає економічні труднощі, не забуває про армію. Одним словом, наш президент — це дуже бистроумний і прагматичний політик, який вміло провадить недосвідчений український корабель по бурхливому морю. І хоча в початках президент на такого не заповідався, він крок за кроком справляв свої орієнтири, щоб знайти правильний шлях — шлях української національної ідеї. Думаю, що переломовою точкою цього звороту була його велика промова на урочистих зборах на початку 1995 року, присвячених 400-річчю з дня народження гетьмана Богдана Хмельницького, у якій він порівняв сьогоднішню ситуацію до часів Хмельниччини, а потребу реформ — до реформ великого гетьмана.

23-го січня ц. р. під час візити Президента Л. Кучми до Польщі Польський клюб бизнесу нагородив президента Оскаром, в присутності польського президента А. Кваснєвского, за видатні заслуги у розвитку польсько-українських відносин і переведення реформ. Оскар польського бизнесу існує п'ять років і ним уже нагороджено кілька визначних польських і чужих особистостей. Нагорода Л. Кучми „є спробою звернути увагу інвесторів на Схід. Польсько-українська торговельна виміна осягнула один мільйон дол., що є заслугою президента Л. Кучми“, — зазначує польська „Газета“ з 19-го січня. Президент Л. Кучма є також кандидатом на нагороду Нобеля за справи світового миру, і якщо б вона була признана, то це був би перший український лавреат Нобеля.

У своєму новорічному зверненні до українського народу Л. Кучма сказав: „Тож нехай скрізь, у місті і на селі, утверджуються справжні господарі, творці своєї долі на власній землі. Нашому мудрому і працьовитому народові це цілком під силу... Ми живемо у праці, а відтак будемо приростати добром і славою“. Дай, Боже, щоб ці побажання сповнилися ще за урядування Л. Кучми.

УКРАЇНСЬКИЙ ДОСЛІДНИЙ І ДОКУМЕНТАЦІЙНИЙ ЦЕНТР УКРАЇНСЬКОГО ІНСТИТУТУ АМЕРИКИ

СПИСОК

жертводавців, які внесли пожертви від квітня 1996 р. до лютого 1997 р.

	1,000.00	дол.	Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч“ в Ню Йорку;
	200		В. Новотня;
	136		О. Несіна;
по	50		В. Вінич, Л. Григорчук, Т. Дзуль, С. Заєць, І. Кочур, В. Лімонченко, Я. Рожанковський, О. Смаль, Федеральна Кредитова Кооператива „Самопоміч“ в Нюарку, Н. Дж., М. Шміґель, О. Якубович, Л. Явний;
	35		Ю. Грицеляк
по	30		О. Балабан, Е. Дзюбинський, Б. Козак, Н. Михайлевич, М. Рудик, О. Склепович, А. Стельмах;
по	25		О. Благітка, М. Галів, І. Головинський, С. Голяш, П. Грицак, Н. Гафткович, А. Долинський, Д. Кордуба, О. Куцик, Л. Кушнір, П. Матула, О. Михайлик, Е. Мельничук, Я. Музичка, О. Папіж, О. Плешкевич, Р. Смик, М. Сороколіт, С. Тимяк, В. Шиприкевич, Б. Худіо, В. Фединяк,. І. Шкіра, Р. Трохимчук, Л. Яців;
по	20		І. Витвицький, О. Вишнивецька, І. Гайда, Є. Дубик, У. Лоза, О. Соловей, П. Твердохліб, В. Тріґос, В. Шепелявий, М. Яросевич;
по	15		Я. Букачевський, О. Ганушевська, Н. Мілянич, О. Ратиш;
по	10		Г. Гаюк, П. Грицак, К. Гуцул, О. Діберт, Р. Каранович, С. Когут, А. Колтунюк, М. Лаврин, Р. Мельник, О. Пришляк, М. Ромах

Український Дослідний і Документаційний Центр сердечно дякує всім жертводавцям, які склали пожертви.

Також щиро дякуємо Оксані Соловей за те, що вона збагатила нашу бібліотеку книжками про українське мистецтво, а Миколі Суку за архівні матеріяли з „Музики Інституту“.

Ми вдячні редакторові Романові Ковалеві (Київ) за книжку „Героїзм і трагедія Холодного Яру“ і за газети „Незборима Нація“, які висвітлюють погляд національного об'єднання „Державна Самостійністль України“

Олена Несіна,
Екзекутивний директор УДДЦ.

На кольоквіюмі в Парижі вшановано проф. А. Жуковського

В Парижі 5-го листопада минулого року, заходами амбасади України у Франції і Наукового Товариства ім. Т. Шевченка, при сприянні Секретаріяту ЮНЕСКО, відбувся міжнародний кольоквіюм, присвячений 400-річчю від дня народження Митрополита Петра Могили. Кольоквіюм відбувся в квартирі ЮНЕСКО в Парижі.

Академічний акт надання почесного докторату Колеґії св. Андрея проф. Аркадієві Жуковському. На світлині (зліва): амбасадор України в Парижі Ю. Кочубей, декан Колеґії св. Андрея о. д-р С. Ярмусь, проф. А. Жуковський і ректор Колеґії св. Андрея д-р Р. Єринюк.

На цей кольоквіюм амбасада України у Франції і НТШ (Европа) запросили представників Уряду України, Патріярха Філарета від УПЦ Київського Патріярхату, різних наукових, а з Канади представників Колегії св. Андрея в Вінніпезі: її канцлера Митрополита Василія, ректора Колегії д-ра Романа Єринюка і декана Богословського факультету о. д-ра Степана Ярмуся. Україна була зарепрезентована віцепрем'єром України Іваном Курасом та віцепрезидентом Національної Академії Наук України академіком Петром Толочком. УАПЦ в Европі репрезентував Єпископ Михайло Гринчишин. Митрополит Анатолій (УАПЦ в Евпрі) прислав писемний привіт. Від самого ЮНЕСКО привіт висловила мадам Губіє, представниця Канади в ЮНЕСКО.

Привіти учасникам кольоквіюму виголосили: від України Юрій Кочубей, віцепрем'єр України Іван Курас, від УПЦ КП — Патріярх Філарет, від Національної Академії Наук України — академік П. Толочко, від Колегії св. Андрея — д-р Р. Єринюк, а від Української Православної Церкви в Канаді (в заступстві Митрополита Василія, який не зміг прибути до Парижу), о д-р С. Ярмусь. Привіт від українців-католиків висловив Владика М. Гринчишин. З цієї нагоди Патріярх Філарет подарував до бібліотеки ЮНЕСКО третє (київське) видання „Требника“ П. Могили, а присутній амбасадор Канади передав цій бібліотеці факсимільне видання Острозької Біблії (це видання Колеґії св. Андрея і УПЦ в Канаді).

Наукові доповіді з нагоди цього кольоквіюму виголосили: Кочубей, о. Б. Дюпюі, проф. Аркадій Жуковський, о. Сергій Келегер з Дубліну, Ірляндія та могилознавець француз — Ж. П. Арріньон.

З нагоди кольоквіюму та присутности в Парижі високого церковного й наукового персонажу, там відбулися дві уваги гідні події:

З нагоди перебування в Парижі ректора Колегії св. Андрея в Вінніпезі, а він же й заступник канцлера Колегії, яким є Митрополит Василій, проф. Романа Єринюка, і декана Богословського факультету Колегії св. Андрея о. д-ра Степана Ярмуся, з доручення Екзекутиви Дирекції Колегії св. Андрея, в неділю, 3-го листопада минулого року, по Богослуженні в церкві св. Симона, в її парафіяльній авдиторії відбувся академічний акт надання почесного докторату церковного права заслуженому історикові-науковцеві проф. Аркадієві Жуковському.

Рішення Сенату Колегії вшанувати достойного науковця своїм докторатом було ухвалене ще в травні 1990 року. Але тому, що проф. А. Жуковський не знаходив нагоди прибути до Колеґії й отримати заслужену нагороду в святковій атмосфері її звичайного Академічного акту (це т. зв. конвокація), надання йому цього докторату відбулося в скромній ситуації в Парижі. Але на цю подію зібралося чимало людей, а між ними був амбасадор України Ю. Кочубей.

Проф. А. Жуковський виголосив з цієї нагоди слово рефлексій про своє наукове життя і працю між науковцями і церковними людьми, які справляли на нього особливе враження. Святкову інтродукцію достойному доктореві виконав о. д-р С. Ярмусь.

Патріярх Філарет, який прибув до Парижу в супроводі ігумена Василя, в асисті протопресвітера С. Ярмуся з Вінніпегу, Канада, проф. Р. Єринюка, проф. Аркадія Жуковського, інж. Екчинського та інших відвідав гріб св. п. Митрополита Полікарпа (Сікорського) на цвинтарі Пер Лашез та Головного Отамана Симона Петлюри на цвинтарі Монтпарнас і над кожним з них відслужив заупокійну Літію.

Н. Н.

Депутати...

(Закінчення зі стор. 1)

ний парлямент треба ухвалювати свою Конституцію?", — реторично запитує Л. Кучма. За його словами, для інтерпретації Конституції і законів є Конституційний суд.

І периферія...

(Закінчення зі стор. 2)

лошень, до Марії Шепарович, бодай на 3-4 тижні наперед, бо газета друкується щонайменше 2-4 дні, випереджуючи календар. Вийнятки мають лише... покійники.

Бо цього виграш буде спільним. Ми прибудемо (по змозі), збагатимося духово, ви не будете нарікати на „зяючі пусткою“ залі і... касовий недобір.

Буду дуже вдячною за ваше вирозуміння і співпрацю. Будь-ласка, трактуйте нас по-метрополітальному!

Оксана Сон
Філліпсбург, Н. Дж.

Пл. сен. А. Ганкевич...

(Закінчення зі стор. 4)

мич, вільний член — Петро Содоль. До Станичної Ради: голова — Володимир Корнага, члени: Ярослав Оберишин, Мотря Мілянич, Уляна Старосольська і Тарас Ференцевич.

Віримо, що під проводом новообраного станичного, якого щиро привітав предсідник зборів Володимир Рак, який теж є членом Орденом Хрестоносців, станиця буде продовжувати свою працю, яку за ці всі роки з посвятою вели його попередники.

Христя Навроцька

Президент...

(Закінчення зі стор. 1)

кампаній. Б. Клінтон з'ясував свою закордонну політику щодо Китаю та Північної Кореї, вказуючи, що тільки спокійними переговорами можна домогтися бажаних успіхів. Він заторкнув справу поширення НАТО, бо вірить, що це дасть запоруку безпеки в Европі, а безпечна, просперуюча Европа це запорука безпеки ЗСА.

Одначе найбільше уваги Президент присвятив справі освіти в країні, починаючи від передшкілля до університетських студій включно, не забуваючи і про те, що кожний дорослий громадянин також повинен мати змогу змінити свою професію, коли цього вимагають обставини. Викладаючи свої пляни в цій ділянці, він пропонував кілька варіянтів податкових пільг і закликав Конґрес їх схвалити, щоб дати змогу молодим людям здобути найкращу освіту.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 16-го ЛЮТОГО, 1997 р.

Пассейк, Н. Дж. Річні загальні збори 42-го Відд. Т-ва ім. Тараса Шевченка відбудуться о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 237 Hope Ave. На порядку нарад: звіт уступаючої Управи, Контрольної Комісії і вибір нової на 1997 р. Є важні справи, тому ваша участь є дуже побажана. Василь Марущак — предсідник, Варвара Тижбір — рекорд. секр.

Українська громада Ютики в поклоні І. Франкові

Заходами місцевого Відділу СУА відбувся 7-го грудня святочний вечір для відзначення ювілейного року Івана Франка.

Програму вечора відкрив жіночий ансамбль під керівництвом і при акомпаніяменті мгр Галі Гнап, виконуючи відому та улюблену пісню на слова І. Франка „Не пора, не пора...“.

Поезію „Якби ти знав, як много важить слово“ з глибоким зрозумінням і відчуттям виголосила мгр Леся Бекерська.

Одна від одної гарніші, майстерно виконані пісні: „Моя Україно“, „Сховалось сонце за горою“, „Будь, Україно!“ перепліталися з деклямаціями поезій І. Франка: уривок з поеми „Мойсей“ у доброму виконанні мгр Христини Ликтей та „Земле, моя всеплодючая мати“ — деклямував В. Кашицький, учень місцевої української школи.

І поезії, виголошені на ювілейному вечорі, і доповідь Ярослави Томич дали духовий портрет поета-громадянина, каменяра на шляху народу до поступу і провідника до найвищої національної мети — до самостійної держави на темному тлі його невідрадної доби.

Належиться признання СУА за ювілейне свято, а подяка всім виконавцям програми.

Велика праця, яку вкладає мгр Галя Гнап у вишкіл співочого ансамблю, дає дуже гарні висліди, і недарма його виступи збирають визнання слухачів і рясні оплески.

Дохід з вечора, а також гонорар мистецького керівника ансамблю Г. Гнап переслано на Будівельний фонд Українського Музею в Ню Йорку.

Союзянка

Ансамбль (зліва): мґр Галина Ґнап, дириґент і піяністка Галина Ліщинська, Марія Саванець, Марія Кучера, Валентина Прилепа, Ольга Мельник, Зоя Луценко, Леся Бекерська, Христя Ликтей, Віра Ликтей, Євгенія Ликтей, Катруся Ликтей-Мельник, Віра Ризванюк.

(Фото: д-р Роман Мельник).

Свято рідношкільної ялинки у Пармі

Хто зберіг любов до краю
І не зрікся роду,
Той ім'ям не вмре ніколи
В спогадах народу.
О. Олесь

Ці дорогі для нас слова відомого українського поета стали епіграфом до програми свята рідношкільної ялинки учнів Школи Українознавства, що відбулося у Пармі, Огайо, 25-го січня 1997 року. Святково, за різдвяним українським звичаєм була оздоблена сцена парафіяльної залі української греко-католицької церкви Святого Покрова Пресвятої Богородиці, де учні Рідної Школи давали новорічно-різдвяний концерт. Відкрив Свято Ялинки голова Управи Товариства „Рідна Школа“ Андрій Дем'янчук. Вступне слово виголосив директор школи Петро Твардовський. Він, зокрема, сказав:

— Наша українська Рідна Школа тут, на чужій землі, далеко від України, виконуючи заповітні слова поета О. Олеся, не зрікається свого роду і свято береже любов до краю. Сьогоднішнє свято ялинки, на якому наші учні співають колядки і щедрівки, показують різдвяний вертеп, піснею і словом прославляють Різдво Христове, віншують та бажають всім українцям в краю і на поселеннях кращої долі у прийдешніх роках — це і є та наша спільна праця, з допомогою якої зберігаємо на чужині нашу велику і єдину українську родину. З давніх-давен українські колядки і щедрівки не тільки несли людям християнську любов і мораль, але завжди мали й певний суспільний характер, бо своїм змістом відбивали ті життєві процеси, що відбувалися на нашій багатостраждальній землі. Ми ще яких п'ять-шість років тому назад колядували такими словами:

Просим Тебе, Царю, просимо всі нині,
Даруй волю, верни славу нашій неньці-Україні.

А вже цього року ми знаходимо в колядці інші слова:

Глянь, Боже Христе, як ми воскресли,
Як впали пута, що ми їх несли,
Зішли нам поміч в нашій потребі,
Будь вічно з нами тут і на небі.

Отже, у першій колядці відбито той підневільний стан, в якому знаходилася тоді Україна, а в другій вже показано, що народ наш воскрес, скинув яремні пута і живе у власній незалежній державі. Тому, зберігаючи наші народні різдвяні звичаї, ми рівно ж зберігаємо нашу культуру, нашу історію, нашу українську державу.

Після вступного слова розпочався святочний вхід учнів із свічками в руках через всю залю до сцени. Його супроводжувала музика гри на дзвонах, яку виконував учень 8 кляси Андрій Дідич. Святочний концерт почали діти підготовчої кляси (вчителька Д. Крамарчук). Вони показали сценку з новонародженим Божим Дитям, якому принесли дари українці з Поділля, з Києва і Полтави, з далеких Карпат у супроводі колядки „В Вифлеємі новина“. З різдвяними і новорічними деклямаціями, колядками і щедрівками виступили учні: перша кляса (вчителька О. Баслядинська) — з деклямаціями і колядою „Дивная новина“; друга кляса (вчителька Н. Отроцюк) — з деклямаціями „Моя ялинка“ і колядкою „Небо і земля“; третя кляса (вчителька В. Твардовська) — з деклямаціями „Чи чули ви про маленьких колядників?“ і колядкою „Добрий вечір тобі...“ та щедрівкою „Ой, сивая та і зозуленька“; четверта кляса — з опрацьованим вчителькою І. Турчин дитячим вертепом „Радійте, люди“ (автори І. Вуйко та К. Роляник) і колядками „Во Вифлеємі“, „Бог Предвічний“; п'ята кляса (вчителька Л. Хомин) — з деклямаціями і колядкою „Добрий вечір тобі...“, шоста кляса (вчителька К. Соболевська) — з деклямаціями і колядкою „Бог Предвічний“.

Група учнів під керівництвом Т. Зозулі, заспівали пісню „Ось настав знову радісний день“ і колядку „У Вифлеємі нині новина“; хор учнів 7—11 кляс під керівництвом С. Бурої виконав щедрівку „Ой, там за горою...“, а слово про цю щедрівку виголосив учень 11-ої кляси Андрій Кіпран. Всі колядки і щедрівки виконувалися під музичним супроводом на фортепіяні Л. Чернецької.

Перед святковою трапезою молитву провів отець-диякон Джефрі Смоліло. Після смачної вечері голова Управи А. Дем'янчук подякував дирекції школи, всім вчителям і учням за працю у підготові цього вечора, а також всім іншим працівникам та батькам, що причинилися до участи у святі Рідношкільної Ялинки.

П. Т.